

Tarjousesite

Lammin Säästöpankin Debentuurilaina I/2005

Lainan kokonaismäärä enintään 2.000.000 euroa

Nimelliskorko 3,00 %

Emissiokurssi vaihtuva

Tuotto vaihtelee merkintäpäivän emissiokurssin mukaan

Laina-aika 5 vuotta (14.4.2005-14.4.2010)

Lainan pääoma maksetaan takaisin viidessä yhtä suuressa
vuotuisessa erässä alkaen 14.4.2006

Vähimmäismerkintä 1.000 euroa

Merkintäaika 14.4. - 30.6.2005

Merkintäpaikat: Lammin Säästöpankin konttorit

Liikkeeseenlaskija: Lammin Säästöpankki, Mommilantie 2, 16900 Lammi

SISÄLTÖ

	Sivu
1. Tarjousesitteestä vastuussa olevat ja liikkeeseenlaskijan hallituksen vakuutus.....	3
2. Tiedot yleisölle tehtävästä tarjouksesta ja tarjottavista arvopapereista.....	4
2.1 Lainaehdot.....	4
2.2 Ohjeet merkitsijöille.....	8
3. Tiedot liikkeeseenlaskijasta ja liikkeeseenlaskijan pääomasta.....	10
3.1 Perustiedot ja pankin toiminta.....	10
3.2 Pääoma.....	11
3.3 Taloudelliset tunnusluvut.....	11
3.4 Pankin tilinpäätöstiedot	12
3.4.1 Tilinpäätöstiedot 2004.....	12
3.4.2 Tilintarkastuskertomus 2003	46
3.4.3 Tilintarkastuskertomus 2002	47
3.5 Pankin hallinto	48
3.5.1 Isännät.....	48
3.5.2 Hallitus.....	48
3.5.3 Johtoryhmä.....	49
3.5.4 Tilintarkastajat.....	49
4. Liiketoiminnan kehitys ja tulevaisuudennäkymät.....	49
5. Hallituksen ilmoitus vuoden 2004 tilinpäätöksen ja osavuosikatsauksen jälkeisistä pankin asemaan olennaisesti vaikuttavista seikoista.....	49

Liikkeeseenlaskija: Lammin Säästöpankki

Tilintarkastajat
vuodesta 2002- Pauli Hirviniemi, KHT
Ernst & Young Oy
Vapaudenkatu 10 B 9, 15110 Lahti

Timo Packalén, HTM
Nurmijärven PK-Tilipalvelu Oy
Pratikankuja 3, 01900 Nurmijärvi

Tarjousesite on laadittu arvopaperimarkkinalain 26.5.1989/495 ja valtiovarainministeriön tarjousesitteestä antaman asetuksen 19.6.2002/540 mukaisesti. Lainaa ja liikkeeseenlaskijaa koskevat asiakirjat ovat jäljennöksinä nähtävissä Lammin Säästöpankin pääkonttorissa osoitteessa Mommilantie 2, 16900 Lammi, Pankin aukioloaikana.

Esite on Rahoitustarkastuksen hyväksymä dnrolla 5/251/2005. Rahoitustarkastus ei kuitenkaan vastaa esitteessä ilmoitettujen tietojen oikeellisuudesta. Laina on merkitty Rahoitustarkastuksen pitämään luetteloon joukkovelkakirjalainoista.

1. TARJOUSESITTEESTÄ VASTUUSSA OLEVAT JA HALLITUKSEN VAKUUTUS

Lammin Säästöpankin hallitus, johon kuuluvat puheenjohtaja Ossi Lapisto, Arto Mäkelä, Tapio Mäki-Maukola, Leena Rautanen-Saari, Riitta Rosenberg ja Timo Virtanen, on 23.3.2005 päättänyt Debentuurilainan I/2005 liikkeeseenlaskusta. Tarjousesitteestä vastaavat lainan liikkeeseenlaskija Lammin Säästöpankki ja sen hallitus.

Vakuutamme, että tämän tarjousesitteen sisältö vastaa parhaan ymmärryksemme mukaan tosiasioita eikä siitä ole jätetty pois mitään asiaan todennäköisesti vaikuttavaa.

Lammilla huhtikuun 6. päivänä 2005

LAMMIN SÄÄSTÖPANKKI

Hallitus

Ossi Lapisto
puheenjohtaja

Arto Mäkelä

Tapio Mäki-Maukola

Leena Rautanen-Saari

Riitta Rosenberg

Timo Virtanen

2. TIEDOT YLEISÖLLE TEHTÄVÄSTÄ TARJOUKSESTA JA TARJOTTAVISTA ARVOPAPEREISTA

Lammin Säästöpankin debentuurilaina I/2005

2.1 Lainaehdot

(1) Lainan määrä

Lammin Säästöpankki (jäljempänä 'Pankki') laskee liikkeeseen velkakirjalain 5. luvun 34 §:ssä tarkoitetun debentuurilainan (jäljempänä 'Laina'), jonka nimellismäärä on enintään kaksi miljoonaa (2.000.000) euroa.

(2) Merkintä

Laina tarjotaan yleisön merkittäväksi. Merkintäpaikkoina ovat Pankin kaikki konttorit.

Merkintäaika on 14.4. - 30.6.2005 Pankin konttoreiden aukioloaikana.

Merkittäessä on maksettava merkinnän nimellismäärä kerrottuna kulloinkin voimassa olevalla emissiokurssilla sekä lainaehtojen mukainen liikkeeseenlaskupäivästä merkinnän maksupäivään kertynyt korko. Vähimmäismerkintä on 1000 euroa ja nimellisen merkintämäärän tulee olla jaollinen tuhannella (1 000).

Pankin hallitus päättää erikseen menettelytavoista ja toimenpiteistä mahdollisessa yli- tai alimerkintätilanteessa ja sillä on myös oikeus keskeyttää merkintä tai pidentää merkintäaikaa.

(3) Debentuurit

Lainan määrästä Pankki antaa haltijalle asetettuja debenttuureja, joiden nimellisarvot ovat:

Littera A 10.000 euroa
Littera B 1.000 euroa

Debentuurit numeroidaan litteroittain juoksevasti, päivätään 14.4.2005 (jäljempänä 'Liikkeeseenlaskupäivä') sekä painetaan suomen kielellä.

Debentuurit painetaan varmuuspainatuksella arvopaperipaperille ja varustetaan näköispainoksena tehdyllä Pankin allekirjoituksella. Kuhunkin debenttuuriin kuuluu viisi (5) maksulipuketta.

Debentuurit luovutetaan asianmukaisesti kuitattua merkintätodistusta vastaan myöhemmin ilmoitettavassa paikassa kolmen (3) kuukauden kuluessa merkintäajan päättymisestä merkitsijälle tai sille, jolle hänen oikeutensa on siirtynyt.

(4) Emissiokurssi

Lainan emissiokurssi on vaihtuva. Pankki pidättää oikeuden määritellä emissiokurssi tapauskohtaisesti vähintään 100.000 euron suuruisille merkinnöille.

(5) Laina-aika ja takaisinmaksu

Laina-aika on viisi (5) vuotta. Lainan pääoma maksetaan takaisin suorittamalla debenttuurien alkuperäinen nimellisarvo viidessä (5) yhtä suuressa vuotuisessa erässä alkaen 14.4.2006. Kunkin vuosina 2006-2010 maksettavan lyhennyserän suuruus on 20% debenttuurien nimellisarvosta.

(6) Korko

Lainan pääomalle maksetaan kiinteää 3,00 prosentin vuotuista nimelliskorkoa. Korko maksetaan debenttureihin liitettyjä maksulipukkeita vastaan vuosittain jälkikäteen. Koronmaksupäivät ovat 14.4.2006, 14.4.2007, 14.4.2008, 14.4.2009 ja 14.4.2010. Koronlaskuperusteena käytetään todellisten korkokauden päivien lukumäärää jaettuna vuodella, jossa on todellisten päivien mukainen määrä päiviä (Todelliset/Todelliset). Ensimmäinen korkojakso alkaa liikkeeseenlaskupäivänä ja päättyy sitä seuraavana koronmaksupäivänä. Kukin seuraava korkojakso alkaa edellisenä koronmaksupäivänä ja päättyy sitä seuraavana koronmaksupäivänä. Korko kertyy kullekin korkojaksolle mukaanlukien korkojakson ensimmäinen päivä ja poislukien korkojakson viimeinen päivä.

Debenttureille ei kerry korkoa lainan eräpäivän ja maksulipukkeiden ensimmäisen lunastettavaksi esittämispäivän väliseltä ajalta.

(7) Maksut

Debenttuurin korko ja pääoma maksetaan debenttureihin liitettyjä maksulipukkeita vastaan Lammin Säästöpankin kaikissa konttoreissa.

Mikäli koron tai pääoman maksupäivä ei ole pankkipäivä, maksu siirtyy seuraavaan pankkipäivään. Maksamisen siirtyminen ei oikeuta debenttuurin tai maksulipun haltijaa lisäsuoritukseen.

Mikäli maksulippua ei ole debenttuurin haltijasta johtuvasta syystä esitetty lunastettavaksi viiden (5) vuoden kuluessa sen erääntymisestä, on oikeus maksun saantiin siitä menetetty.

(8) Ennenaikainen takaisinmaksu

Lammin Säästöpankki pidättää itselleen oikeuden maksaa debenttuurilaina ennenaikaisesti takaisin ennen sen eräpäivää. Lammin Säästöpankki tai sen konserniin kuuluva yritys ei kuitenkaan voi maksaa debenttuurilainaa takaisin ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa. Lainan pääomalle ei makseta korkoa takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.

(9) Maksulipukkeiden kuolettaminen

Kadonneita tai turmeltuneita maksulipukkeita voidaan kuolettaa asiakirjain kuolettamisesta 14. päivänä elokuuta 1901 annetun lain säätämässä järjestyksessä.

(10) Lainan etuoikeusasema ja vakuus

Laina on debenttuurilaina, jolla on Pankin muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus. Debenttuurilainaa ei voida käyttää vastasaatavien kuittaamiseen. Lainalla ei ole vakuutta.

(11) Lainaa koskevat ilmoitukset

Tätä Lainaa koskevat ilmoitukset debenttuurien haltijoille julkaistaan Hämeen Sanomissa, Aamupostissa ja Nurmijärven Uutisissa, ja näin julkaistun ilmoituksen katsotaan tulleen debenttuurien haltijoiden tiedoksi julkaisupäivänä.

(12) Ylivoimainen este

Pankki ei vastaa debenttuurin haltijaan nähden vahingosta, joka aiheutuu

- a) viranomaisen toimenpiteestä, sodasta tai sodan uhasta, kapinasta tai kansalaislevottomuudesta;
- b) Pankista riippumattomasta tai sen toimintaan olennaisesti vaikuttavasta häiriöstä posti- tai teleliikenteessä taikka sähkövirran saannissa;
- c) Pankin toiminnon tai toimenpiteen viivästyemisestä tulipalon tai siihen verrattavan muun onnettomuuden johdosta;
- d) Pankin toimintaan olennaisesti vaikuttavasta työtaistelutilanteesta, kuten lakosta, sulusta, boikotista tai saarrosta silloinkaan, kun se koskee vain osaa Pankin toimihenkilöistä ja huolimatta siitä, onko Pankki siihen osallisena vai ei; tai
- e) muista näihin verrattavasta ylivoimaisesta esteestä tai vastaavanlaisesta syytä johtuvasta Pankin liiketoiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

(13) Asiakirjojen nähtävillä olo

Lainaa ja liikkeeseenlaskijaa koskevat asiakirjat ovat jäljennöksinä nähtävissä Lammin Säästöpankin pääkonttorissa osoitteessa Mommilantie 2, 16900 Lammi, Pankin aukioloaikana.

(14) Sovellettava laki ja oikeuspaikka

Tähän lainaa sovelletaan Suomen lakia. Tästä Lainasta johtuvat riidat ratkaistaan Hämeenlinnan käräjäoikeudessa. Kantajan ollessa kuluttaja kanteen voi kuitenkin nostaa oman asuinpaikan yleisessä alioikeudessa.

(15) Velkojien kokous

Liikkeeseenlaskijan hallituksella on oikeus kutsua velkojienkokous päättämään Lainan ehtojen muuttamisesta tai muista jäljempänä mainituista seikoista.

Kokouskutsu velkojienkokoukseen on julkaistava vähintään 10 päivää ennen kokouspäivää kohdan 11 mukaisesti. Kokouskutsussa on mainittava kokouksen aika, paikka ja asialista sekä tiedot siitä, miten velkakirjan haltijan on meneteltävä voidakseen osallistua kokoukseen.

Velkojienkokous on pidettävä Lammilla ja sen puheenjohtajan nimeää Liikkeeseenlaskijan hallitus. Velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolevat henkilöt edustavat vähintään 75 % Lainan liikkeessä olevasta pääomasta.

Mikäli velkojienkokous ei ole päätösvaltainen 30 minuutin kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen alkamisajankohdasta, kokouksen asialistan käsittely voidaan Liikkeeseenlaskijan hallituksen pyynnöstä lykätä uuteen velkojienkokoukseen, joka on pidettävä aikaisintaan 14 päivän ja viimeistään 28 päivän kuluttua. Uusi velkojienkokous on päätösvaltainen, jos läsnäolevat henkilöt edustavat vähintään 25 % lainan liikkeessä olevasta pääomamäärästä.

Kokouskutsu lykkäyksen takia pidettävään uuteen velkojienkokoukseen on julkaistava samalla tavalla kuin kutsu alkuperäiseen kokoukseen. Kutsussa on lisäksi mainittava kokouksen päätösvaltaisuuden edellytykset.

Liikkeeseenlaskijan edustajilla ja sen valtuuttamilla henkilöillä on oikeus olla läsnä velkojienkokouksessa ja käyttää siellä puheenvuoroja.

Velkakirjan haltijoiden äänioikeus määräytyy velkakirjojen pääomamäärän perusteella. Liikkeeseenlaskijalla ei ole äänioikeutta velkojienkokouksessa. Velkojienkokouksen päätös edellyttää vähintään kahta kolmasosaa (2/3) annetuista äänistä.

Velkojienkokouksella on oikeus päättää joukkovelkakirjan haltijoita sitovasti:

- a) Lainan ehtojen muuttamisesta ja
- b) suostumuksen antamisesta väliaikaiseen poikkeamiseen Lainan ehdoista.

kaikkien velkakirjan haltijoiden suostumusta edellyttävät:

- a) Lainan pääoman ja/tai koron alentaminen,
- b) laina-ajan pidentäminen,
- c) velkojienkokouksen päätösvaltaisuuden muuttaminen tai
- d) velkojienkokouksen päätöksen enemmistövaatimuksen muuttaminen.

Tällöin suostumus voidaan antaa velkojien kokouksessa tai muulla todistettavalla tavalla.

Velkojienkokous voi päätöksellään oikeuttaa nimetyn henkilön toteuttamaan velkojienkokouksen päätöksen voimaansaattamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Velkojienkokouksen päätökset sitovat tällöin kaikkia velkakirjan haltijoita riippumatta siitä, ovatko he olleet läsnä velkojienkokouksessa ja riippumatta siitä, onko velkojienkokouksen päätöksestä tehty merkintä heidän velkakirjoihinsa. Velkakirjojen haltijat ovat velvollisia viipymättä toimittamaan velkakirjat Liikkeeseenlaskijalle tai tämän määräämälle, joka tekee velkakirjoihin merkinnän velkojienkokouksen päätöksestä.

(16) Muut ehdot

Pankin hallitus päättää muista ehdoista ja toimenpiteistä, jotka liittyvät tämän Lainan ottamiseen, sekä lainateknisten menettelytapojen muutoksista ja Lainan hoitamiseen liittyvistä menettelytavoista.

2.2 Ohjeet merkitsijöille

(1) Merkintätodistus

Todistukseksi maksetusta merkinnästä merkitsijä saa kuitatun merkintätodistuksen, jota vastaan debentuurit luovutetaan lainaehtojen 3. kohdan mukaisesti.

(2) Kulut

Merkitsijöiltä ei veloiteta merkinnöistä erillisiä kuluja.

(3) Lainan vakuus

Lainalle ei ole asetettu vakuutta.

(4) Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio

Lainan efektiivinen tuotto on 3,00 % liikkeeseenlaskupäivänä, jos emissiokurssi on 100 %. Emissiokurssin noustessa efektiivinen tuotto laskee ja emissiokurssin laskiessa efektiivinen tuotto nousee.

Lainan duraatio on 2,89 vuotta 100 % emissiokurssilla. Duraatio on lainan koron ja pääoman maksujen nykyarvoilla painotettu laina-ajan keskiarvo.

Efektiivinen korkotuotto on laskettu arvopaperimarkkinoilla yleisesti käytetyllä nykyarvomenetelmällä. Duraation laskentakaava on seuraava:

$$D = \sum_{t=1}^n t \cdot \frac{CF_t / (1+y)^t}{P}$$

missä:	D	= duraatio
	P	= velkakirjan hinta
	CF	= kassavirta
	t	= aika
	y	= tuotto

(5) Jälkimarkkinat

Debenttuureja voi myydä kesken laina-ajan. Debenttuureja koskevia osto- ja myyntitoimeksiantoja otetaan vastaan Lammin Säästöpankin konttoreissa. Debenttuurilainaa ei noteerata julkisesti.

(6) Merkintäsitoumus

Lainalle ei ole annettu merkintäsitoumusta.

(7) Yli- tai alimerkintä

Pankin hallitus päättää toimenpiteistä mahdollisessa merkintäaikana tapahtuvassa ylimerkintätilanteessa tai alimerkintätilanteessa.

(8) Arvio lainan liikkeeseenlaskijalle kertyvästä pääomasta sekä suunniteltu käyttötapa

Lainan tullessa kokonaan merkityksi liikkeeseenlaskusta arvioidaan kertyvän n. 1.992.000 euroa, kun on vähennetty kaikki liikkeeseenlaskuun liittyvät ulkoiset kulut ja palkkiot. Laina on tarkoitettu käyttämään tavanomaiseen liiketoimintaan.

(9) Verotus

Pankki perii maksettavasta korosta kulloinkin voimassaolevien lakien ja veroviranomaisten määräysten ja ohjeiden perusteella maksettavaksi määrätyn veron. Debentuureista maksettava korko on lähdeveron alaista Suomessa asuville luonnollisille henkilöille ja suomalaisille kuolinpesille. Voimassa olevan lain mukaan lähdeveron suuruus on 28 % vuodelta 2005 kertyvästä korosta. Debentuurien pääoma ei ole edellä mainituille verovelvollisille verotuksessa veronalaista varallisuutta.

Jos debentuurit myydään laina-aikana, verotetaan mahdollista luovutusvoittoa ja saatua kertynyttä korkoa (jälkimarkkinahyvitys) pääomatulona. Vuonna pääomatulojen veroprosentti on 28 %. Pankki toimittaa saadusta jälkimarkkinahyvityksestä ennakonpidätyksen. Mahdollinen luovutustappio on vähennyskelpoinen erä myyntivuonna ja sitä seuraavana kolmena verovuonna saaduista luovutusvoitoista. Ostettaessa debentureja laina-aikana maksettu jälkimarkkinahyvitys on vähennyskelpoinen erä pääomatulojen verotuksessa tai niiden puuttuessa tuloverolain sallimissa rajoissa ansiotulojen verotuksessa. Pankki toimittaa maksetusta jälkimarkkinahyvityksestä tiedon verohallinnolle.

Debentuurien pääomaa ja korkoa, josta on maksettu lähdevero, ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksessa. Sama koskee ennakonpidätyksen kohteena ollutta jälkimarkkinahyvitystä. Mahdollinen luovutusvoitto tai tappio on sen sijaan ilmoitettava.

Muulle yhteisöille kuin yleishyödyllisille yhteisöille, samoin kuin yhtymälle, korko on veronalaista tuloa.

Nämä verotusta koskevat tiedot perustuvat 1.4.2005 voimassa olleeseen lainsäädäntöön.

3. TIEDOT LIIKKEESEENLASKIJASTA JA LIIKKEESEENLASKIJAN PÄÄOMASTA

3.1 Perustiedot ja pankin toiminta

Lammin Säästöpankki on perustettu vuonna 1877 ja merkitty kaupparekisteriin 13.8.1919 rekisterinumerolla 39.682, Y-tunnus 0197794-8. Pankki harjoittaa luottolaitostoiminnasta annetun lain ja säästöpankkilain mukaista luottolaitostoimintaa siten kuin pankin sääntöjen 2 §:ssä säädetään. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

Lammin Säästöpankki ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Wilhelmiina muodostavat konsernin. Emoyhtiö omistaa 100 % tytäryhtiönsä osakkeista. Tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta muodostettaessa kokonaiskäsitystä konsernin toiminnasta ja sen vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen. Konsernitilinpäätös on laadittu ensimmäisen kerran vuonna 2003.

Pankki ei ole minkään konsernin tytär- tai merkittävä osakkuusyhtiö.

Lammin Säästöpankin päätoimialueena on Kanta-Häme ja Uusimaa. Pankin asiakaskunta koostuu pääosin yksityisasiakkaista ja toimialueen pk-yrityksistä. Pankin kotipaikka on Lammi ja pääkonttorin osoite on Mommilantie 2, 16900 Lammi. Pankilla on lisäksi konttorit Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä sekä Nurmijärvellä kirkonkylässä ja Klaukkalassa. Tämän lisäksi Hämeenlinnan Tiiriössä toimii palvelupiste. Pankin palveluksessa oli vuoden 2004 lopussa 44 henkilöä. Pankin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2004 oli 17,4 % ja tase 180,6 miljoonaa euroa. Konsernin vakavaraisuussuhdeluku 31.12.2004 oli 17,2 % ja tase 181,6 miljoonaa euroa.

Muut sitoumukset, tilanne 31.3.2005

1) Joukkovelkakirjalainat:

Pankilla ei ole muita liikkeeseenlaskettuja joukkovelkakirjalainoja kuin alla mainitut muut lainat, joiden etuoikeus on huonompi kuin muiden sitoumusten:

Debentuuri I/2000, nimelliskorko 4,50 %, eräpäivä 5.4.2005, nimellismäärä 1.372.000 euroa
Debentuuri I/2002, nimelliskorko 4,40 %, eräpäivä 16.4.2007, nimellismäärä 1.500.000 euroa
Debentuuri I/2003, nimelliskorko 3,00 %, eräpäivä 20.3.2008, nimellismäärä 900.000 euroa.
Debentuuri I/2004, nimelliskorko 3,15 %, eräpäivä 28.10.2009, nimellismäärä 2.500.000 euroa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset:

1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	2.776.241,11 €
Takaukset ja pantit	1.821.094,04 €
Muut	955.147,07 €
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	6.518.892,64 €
Ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	9.295.133,75 €

Pankin muut merkittävät sijoitukset kuin sijoitukset tytäryhtiöön ovat:

Kiinteistöosakeyhtiö Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna, kiinteistötoimiala, omistus 17,6 % kiinteistöosakeyhtiön koko osakepääomasta.

Kiinteistöosakeyhtiö Klaukkalantie 63, Klaukkala, kiinteistötoimiala, omistus 100 % kiinteistöosakeyhtiön koko osakepääomasta.

Tämän tarjousesitteen laatimisajankohtana Pankki ja sen tytäryhtiöt eivät ole osallisena missään sellaisessa oikeudenkäynnissä, joka merkittävästi vaikuttaisi Pankin rahoitusasemaan.

Pankin toimitusjohtajana on Markku Moilanen.

3.2 Pääoma

Pankin oma pääoma 31.12.2004 koostui peruspääomasta 200,00 euroa ja vararahastosta 1.161.802,22 euroa sekä vapaasta omasta pääomasta 6.896.391,24 euroa. Pankin voitto 31.12.2004 päättyneeltä tilikaudelta oli 374.287,92 euroa.

3.3 Taloudelliset tunnusluvut

		2004	2003	2002
Liikevaihto milj. €	Pankki	8,2	8,3	8,9
	Konserni	8,2	8,4	
Rahoituskate milj. €	Pankki	4,0	4,4	5,0
	Konserni	4,0	4,4	
%osuus liikevaihdosta	Pankki	48,8	53,2	56,2
	Konserni	48,4	52,7	
Liikevoitto milj. €	Pankki	1,4	1,8	1,9
	Konserni	1,4	1,8	
%osuus liikevaihdosta	Pankki	16,7	21,0	21,8
	Konserni	16,7	21,0	
Tulos ennen veroja milj. €	Pankki	1,4	1,8	1,9
	Konserni	1,4	1,8	
%osuus liikevaihdosta	Pankki	16,7	21,0	21,8
	Konserni	16,7	21,0	
Oman pääoman tuotto % (ROE)	Pankki	9,7	13,2	16,0
	Konserni	8,0	12,9	
Koko pääoman tuotto % (ROA)	Pankki	0,7	0,9	1,1
	Konserni	0,6	0,8	
Omavaraisuusaste %	Pankki	7,2	7,2	6,9
	Konserni	7,1	7,2	
Vakavaraisuussuhde %	Pankki	17,4	16,1	15,8
	-ilman debentuurilainoja	13,0	13,0	13,2
	Konserni	17,2	15,9	
	-ilman debentuurilainoja	12,9	12,9	
Taseen loppusumma milj. €	Pankki	180,1	163,2	151,9
	Konserni	181,6	164,3	
Oma pääoma ja varaukset verovelalla vähennettynä. milj. €	Pankki	14,5	13,3	11,8
	Konserni	12,9	11,8	
Henkilöstön määrä 31.12.	Pankki	44	47	49
	Konserni	44	47	

Tunnusluvut on laskettu Rahoitustarkastuksen ohjeiden mukaisesti:

Liikevaihto:	Korkotuotot + oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuotot + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot yhteensä
Liikevoitto/-tappio:	Tulos ennen satunnaisia eriä
Oman pääoman tuotto % (ROE):	$100 \times (\text{liikevoitto/-tappio} - \text{verot}) / (\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä})$ (oma pääoma ja varaukset laskettuna vuoden alun ja lopun keskiarvona)
Koko pääoman tuotto % (ROA):	$100 \times (\text{liikevoitto/-tappio} - \text{verot}) / \text{taseen loppusumma keskimäärin}$ (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Omavaraisuusaste %:	$100 \times (\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä}) / \text{taseen loppusumma}$
Vakavaraisuussuhde %:	laskettu luottolaitoslain säännösten mukaisesti

3.4 Pankin tilinpäätöstiedot

3.4.1 Tilinpäätöstiedot 2004

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2004

Lammin Säästöpankki on paikallispankki, joka toimii Kanta-Hämeessä ja Uudellamaalla. Vuosi 2004 oli pankin 127. toimintavuosi. Pankin asiakaskunta koostuu lähinnä yksityisasiakkaista ja toimialueen pk-yrityksistä.

Lammin Säästöpankki ja sen tytäryhtiö Kiinteistö Oy Wilhelmiina muodostavat konsernin. Emoyhtiö omistaa 100 % tytäryhtiönsä osakkeista. Tytäryhtiön toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta muodostettaessa kokonaiskäsitystä konsernin toiminnasta ja sen vaikutus konsernin tulokseen on vähäinen. Tästä syystä toimintakertomuksessa kuvataan pääosin emopankin toimintoja.

PANKIN LIIKETOIMINTA

Lammin Säästöpankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana.

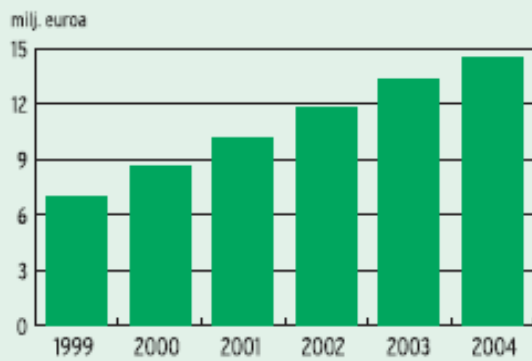
Pankin tase kasvoi vuoden 2004 aikana 10,7 % ja tase oli vuoden lopussa 180,6 milj. euroa. Talletusten kasvu oli 12,9 milj. euroa eli 9,3 %. Pankin talletukset olivat vuoden lopussa 150,8 milj. euroa. Pankin kokonaisvarainhankinta mukaanlukien vakuutusmyynti ja rahastot kasvoi 12,4 %. Luotot kasvoivat 10,0 % ja olivat tilikauden päättyessä 139,6 milj. euroa. Pankki sai uusia asiakkaita vuoden aikana 1 590, ja pankin asiakasmäärä on jo lähes 21 000.

Taseen kasvu aiempaan vuoteen verrattuna johtui mm. hyvästä asiakasmäärän lisäyksestä ja asiakkaiden käyttöön ottamista uusista tuotteista ja palveluista.

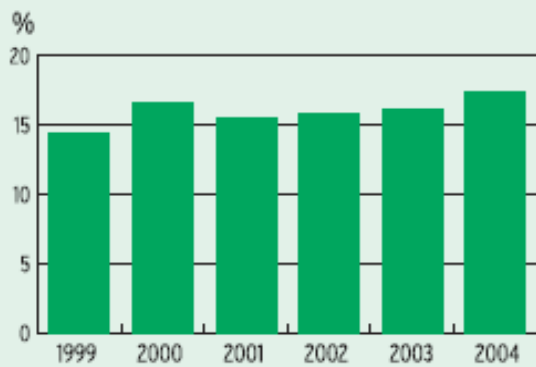
Pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastot sekä Henki-Pohjolan vakuutus tuotteet. Lisäksi pankki tekee markkinointiyhteistyötä Vakuutusyhtiö Pohjolan ja Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa.

Heinäkuun alussa allekirjoitettiin sopimus, jonka perusteella kaikki Suomessa käteisautomaattipalveluja tarjoavat pankit keskittivät kyseiset palvelunsa Otto.-käteisautomaattiverkkoon. Tämän myötä Lammin Säästöpankin asiakkaat voivat jatkossa hyödyntää koko valtakunnan käsittävää käteisautomaattiverkkoa. Yhteistyö mahdollistaa käteisautomaattien kehitystarpeiden tehokkaan toteuttamisen ja samalla saavutetaan kustannussäästöjä päällekkäisten automaattiverkkojen poistuessa.

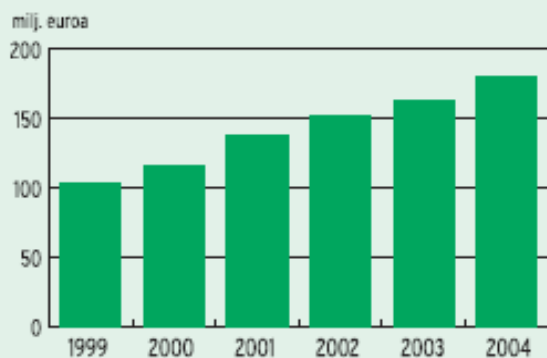
Oma pääoma + varaukset 1999-2004

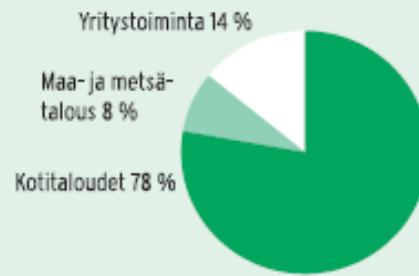
Vakavaraisuus 1999-2004

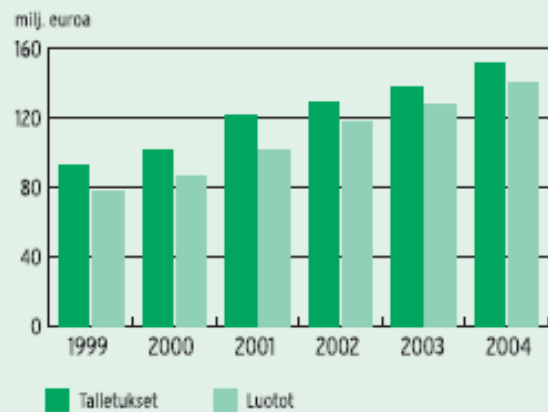
Taseen kasvu 1999-2004

Luotonannon jakautuminen asiakasryhmittäin 2004

Talletusten ja luottojen kehitys 1999-2004

TULOS

Vuonna 2004 Lammin Säästöpankin liikevoitto oli 1,4 milj. euroa (1,8 milj. euroa v. 2003), joka oli 0,8 % taseen vuosikeskiarvosta. Pankin keskeiset tuloslaskelman erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Euroa	1-12/2004	1-12/2003	Muutos%
Rahoituskate	3 997 748	4 435 634	-9,9
Muut tuotot	2 086 338	1 870 313	11,6
Tuotot yhteensä	6 084 086	6 305 947	-3,5
Henkilöstökulut	-1 717 654	-1 751 318	-1,9
Muut hallinnon kulut	-1 600 071	-1 502 103	6,5
Muut kulut	-1 425 351	-1 363 365	4,5
Luottotappiot	31 637	63 939	-50,5
Liikevoitto	1 372 647	1 753 100	-21,7
Tilikauden tulos	374 288	678 337	-44,8
Kulujen suhde tuottoihin	0,78	0,73	

Liiketuloksen edellistä vuotta heikompi kehitys johtui mm. yleisen korkotason alhaisuudesta ja maltillisesta hinnoittelusta. Rahoituskate pieneni 437 886 eurolla eli 9,9 %:lla 4,0 milj. euroon. Korkotuotot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 345 284 euroa eli 5,3 %. Korkokulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 92 603 euroa eli 4,6 %.

Muut tuotot kasvoivat 11,6 % ja olivat kokonaismäärältään 2,1 milj. euroa. Saadut, osin kertaluontoiset, osingot nousivat 145 043 euroon. Palkkiotuotot, 1,4 milj. euroa, kasvoivat 10,7 %:lla edellisestä vuodesta. Palkkiotuottojen kertymiseen vaikuttivat sijoitustuotteiden volyymin kasvu. Liiketoiminnan muut tuotot lisääntyivät 563 926 euroon.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja sosiaalikulusta. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 1,7 milj. euroa, mikä oli 1,9 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 44 henkilöä. Henkilömäärä väheni kolmella hengellä vuoden aikana.

Hallintokulut ilman henkilöstökuluja kasvoivat 6,5 % 1,6 milj. euroon. Palkkiokulut kasvoivat 12,8 %. Tämä johtui suureksi osaksi asiakkaiden ottoautomaattien käytön lisääntymisestä. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 224 475 euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 4,4 % 1,0 milj. euroon. Tämä johtui mm. atk-kulujen, markkinointikulujen ja muiden palkkiokulujen kasvusta sekä pankin panostuksesta henkilökunnan kouluttamiseen.

Pankissa kirjattiin edelleen vähän luottotappioita, 48 442 euroa ja tämän lisäksi pankki sai aikaisemmin luottotappioiksi kirjatuista saatavista luottotappioiden palautuksia 80 079 euroa.

Tilivuoden voitto oli tilinpäätössiirtojen ja suoriteperusteisten verojen jälkeen 374 288 euroa.

TASE

Talletukset

Lammin Säästöpankin tase kasvoi tilikauden aikana 17,4 milj. euroa ja oli vuoden lopussa 180,6 milj. euroa. Talletuskasvu oli vuoden aikana 12,9 milj. euroa eli 9,3 %. Yleisön talletuksia oli vuoden lopussa 150,8 milj. euroa.

Käyttely- ja säästämistilit kasvoivat vuoden aikana 9,5 milj. euroa eli 9,4 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 110,8 milj. euroa. Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien kasvu oli 3,4 milj. euroa eli 9,3 % ja niitä oli vuoden vaihteessa 39,9 milj. euroa.

Muu vieras pääoma ja sitoumukset

Tilinpäätöksessä pankin vieras pääoma oli yhteensä 166,2 milj. euroa, josta talletusten osuus oli 90,7 %. Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana 2,5 milj. euron vastuudebentuurilainan ja lunasti erääntyviä vastuudebentuurilainoja 2,0 milj. eurolla. Tilikauden päättyessä pankilla oli edellä mainittuja lainoja yhteensä 6,6 milj. euroa (6,1 milj. euroa v. 2003).

Velat luottolaitoksille olivat 3,0 milj. euroa (116 917 euroa v. 2003). Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätös vaiheen siirtyvistä eristä.

Pankkitakausten ja muiden taseen ulkopuolisten sitoumusten määrä oli 8,0 milj. euroa, mikä on 395 120 euroa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa.

Luotonanto

Lammin Säästöpankin luottokanta oli tilikauden lopussa 139,6 milj. euroa (126,9 milj. euroa v. 2003). Luottojen nettolisäys oli 12,7 milj. euroa eli 10,0 %. Luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 64,4 milj. euroa. Luotonantoon sisältyvien valtion varoista välitettyjen luottojen määrä oli 2,1 milj. euroa (2,2 milj. euroa v. 2003).

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin alhaisella tasolla. Järjestämättömien ja nollakorkoisten saamisten yhteismäärä oli vuoden lopussa 401 271 euroa, mikä on vain 0,3 % (0,4 % v. 2003) pankin koko luotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Järjestämättömiä saatavia ovat asiakkaiden luottojen pääomat, joiden korko tai lyhennys ovat olleet hoitamatta yli kolme kuukautta.

Kiinteistöt

Pankin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöksessä 5,7 milj. euroa (5,9 milj. euroa v. 2003). Muussa kuin omassa käytössä olevaan kiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma pieneni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 3,9 milj. euroa, mikä on 2,1 % pankin taseen loppusummasta.

Tilikauden aikana aktivoitiin 100 327 eurolla kiinteistöihin kohdistuvia perusparannusmenoja. Tilikauden aikana pankki myi omistamiaan kiinteistöjä 110 000 euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynneistä kertyi 13 064 euroa myyntivoittoa.

Muu sijoitustoiminta

Muuhun kuin luotonantoon sijoitetut varat olivat sijoitettuna lähinnä talletuksiin muihin luottolaitoksiin, saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin. Pankin sijoitukset saamistodistuksiin ja joukkovelkakirjalainoihin olivat tilikauden päättyessä 20,5 milj. euroa, mikä on 1,9 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Talletukset muihin luottolaitoksiin olivat 10,6 milj. euroa. Määrä oli 4,3 milj. euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin.

Pankki lisäsi tilikauden aikana sijoituksiaan vaihtuviin vastaaviin kuuluvissa osakkeissa ja osuuksissa. Näiden yhteismäärä oli tilikauden päättyessä 2,0 milj. euroa (1,2 milj. euroa v. 2003). Kaikkien osakesijoitusten yhteismäärä oli tilikauden päättyessä 3,6 milj. euroa (2,7 milj. euroa v. 2003).

Oma pääoma ja varaukset

Oma pääoma lisääntyi 8,4 milj. euroon. Vuonna 2004 luottotappiovarausta kasvatettiin 834 339 euroa (+788 175 euroa v. 2003), minkä jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,6 % saamisista eli 6,7 milj. euroa. Varauksesta on 609 563 euroa siirretty vararahastoon.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Lammin Säästöpankki muodostaa konsernin, johon kuuluvat emopankki ja sen 100 %:sti omistama Kiinteistö Oy Wilhelmiina. Pankin tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Nurmijärven Klaukkalantie 63 ja Lammin asunto- ja vakuutuspalvelu Oy on jätetty konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryhtiöiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernin liikevoitoksi muodostui 1,4 milj. euroa (1,8 milj. euroa v. 2003) ja tilikauden tulokseksi 1,0 milj. euroa (1,2 milj. euroa v. 2003). Konsernin tase oli 181,6 milj. euroa (164,3 milj. euroa v. 2003).

VAKAVARAISUUS

Lammin Säästöpankin vakavaraisuussuhde nousi vuoden aikana 1,31 %-yksikköä 17,36 %:iin. Pankin vakavaraisuuteen vaikuttavat erät ja vakavaraisuussuhde ovat muuttuneet vuoden aikana seuraavasti:

Milj. euroa	31.12.2004	31.12.2003
Ensisijaiset omat varat	12,7	11,6
Toissijaiset omat varat	4,3	2,7
Yhteensä	17,0	14,2
Riskipainotetut saamiset	98,1	88,6
Vakavaraisuussuhde	17,36 %	16,05 %
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin	12,98 %	13,03 %

Vakavaraisuuden kehitykseen vaikuttivat taseen kasvun ja tuloksen lisäksi pankin debentuurilainan liikkeeseen lasku.

Vakavaraisuussuhteen kehitys viideltä viimeiseltä vuodelta on ollut seuraava:

	2004	2003	2002	2001	2000
emopankki	17,4	16,1	15,8	15,5	16,6
konserni	17,2	15,9			

PALVELUVERKKO

Pankilla on toimialueellaan viisi konttoria, jotka sijaitsevat Lammilla, Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä, Klaukkalassa ja Nurmijärven kirkonkylässä. Tämän lisäksi Hämeenlinnan Tiiriössä Citymarket-tavaratalon tiloissa toimii palvelupiste. Klaukkalan ja Hämeenlinnan konttoreissa päätettiin aloittaa toimitilojen uudistaminen vuoden 2005 alussa.

Pankin asiakas voi palvelupisteiden lisäksi käyttää itsepalveluna maksu- ja käteisautomaatteja sekä Internet-pankkia. Vuonna 2004 itsepalvelun osuus kaikista asiakkaiden peruspalvelutapahtumista oli 94,0 %. Internet-asiakkaita pankilla oli vuoden lopussa 6 424.

Syksyllä 2004 Lammin Säästöpankki siirtyi muiden säästöpankkien tavoin käyttämään valtakunnallista Otto.-käteisautomaattiverkkoa. Asiakkailla on nyt käytössään noin 1.800 Otto.-käteisautomaattia kautta maan. Niistä voi nostaa käteistä myös Visa-kortin luotto-ominaisuudella.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 25.10.2004 ja valitsivat 4 tallettajien edustajaa isäntien syyskokouksessa toimitettavaan isäntien vaaliin.

Lammin Säästöpankin isäntiin kuuluu 48 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut markkinointipäällikkö Jouni Vantaala ja varapuheenjohtajana kirkkoherra Heli Ulvinen. Kevätkokouksessa 7.4.2004 isännät vahvistivat vuoden 2003 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja luottovaltuutetuille. Pankin tilikauden voitto 678 336,75 euroa päätettiin siirtää pankin vapaan oman pääoman rahastoon.

Isäntien syyskokouksessa 2.11.2004 päätettiin henkilövalinnoista. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Jouni Vantaala ja varapuheenjohtajana Heli Ulvinen. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan edelleen Pauli Hirviniemi KHT ja Timo Packalén HTM sekä varatilintarkastajaksi Ernst & Young Oy.

Säästöpankkitarkastus suoritti pankissa tarkastuksen 20.–22.9.2004. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Ari Pakari KHT.

Lammin Säästöpankin hallitukseen kuuluu kuusi jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut talousjohtaja Ossi Lapisto ja varapuheenjohtajana maanviljelijä Tapio Mäki-Maukola. Hallitus kokoontui vuoden aikana 13 kertaa.

Pankin toimitusjohtaja, talousneuvos Jouko Tuomola jäi eläkkeelle 6.6.2004. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittu Markku Moilanen aloitti pankin palveluksessa 1.3.2004 ja otti toimitusjohtajan tehtävät vastaan 7.6.2004.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 44 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 38 ja osa-aikaisia kuusi henkilöä. Henkilömäärä laski vuoden aikana kolmella henkilöllä.

Pankki jatkoi edelleen panostusta henkilökunnan kehittämiseen ja kouluttamiseen. Pankissa aloitettiin kesällä 2004 yhteistyössä Innotiimi Oy:n kanssa useamman vuoden kestävä koko henkilöstön palveluvalmiuksien kehittämisvalmennus. Lisäksi pankki on tukenut toimihenkilöiden omaehtoista työajan ulkopuolella tapahtuvaa koulutusta. Kuusi toimihenkilöä aloitti kertomusvuoden aikana Säästöpankkiliitto ry:n, Markkinointi Instituutin ja Arvopaperivälittäjien yhdistys ry:n järjestämän sijoituspalvelututkinnon suorittamisen.

Pankin varainhoitopäällikkö Sari Ahonen nimitettiin kesällä 2004 Lammin Säästöpankin sijoitusjohtajaksi. Lammin, Hämeenlinnan ja Hyvinkään konttoreiden palvelupäälliköiden tehtävänimikkeet muutettiin kesällä 2004 rahoituspäälliköiksi heidän tehtäviensä suuntautuessa enemmän yritysasiakkaiden palvelemiseen.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin liiketoiminnasta aiheutuvat riskit on tunnistettu, arvioitu ja mitoitettu hyväksytylle tasolle ja että riskejä valvotaan ja ne ovat oikeassa suhteessa pankin riskinkantokykyyn. Riskienhallinnan keskeiset osa-alueet ovat luottoriskit, korko- ja rahoitusriskit, kiinteistö- ja muut sijoitusriskit sekä strategiset ja toimintariskit.

Periaatteet

Lammin Säästöpankin riskienhallinta perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategian mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiouhan pankki kattaa tilinpäätöksessään riittävällä luottotappio- ja muilla kulukirjauksilla.

Luottoriskit

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistamat luottoriskistrategia ja luottohallinnon ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja maaseutuyrittäjät sekä pk-yritykset. Pankin varainhankinnasta pääosa on sijoitettu luottoina pankin asiakkaille. Luotonannosta kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 78 %. Maaseutuyrittäjien osuus luotonannosta on 8 % ja muiden 14 %. Valtaosa pankin koko luotonannosta on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Henkilöasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi rakentuu paikallispankin hyvään asiakastuntemukseen ja sen pohjalta tehtävään arviointiin asiakkaan maksukykyistä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin johtoryhmälle ja muille nimetyille valtuutetuille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luottohallinnon ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden mm. vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin.

Luottokannan tilaa kuten esim. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja seurataan jatkuvasti. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa suuret asiakasvastuut ja järjestämättömät luotot.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ylärajan 10 prosenttia pankin omista varoista. Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Rahoitusriski

Rahoitusriski on jälleerahoituksen saatavuuteen ja hintaan liittyvä riski, joka syntyy, kun saamisten ja velkojen maturiteetit poikkeavat toisistaan. Rahoitusriski syntyy myös, jos saatavat ja velat ovat liiaksi keskittyneet yksittäisille vastapuolille. Rahoitusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi.

Lammin Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen kuitenkin yli 18 000 tallettajaasiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleerahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään noin 95 % luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitoksiin. Vuoden 2004 aikana pankin rahoitusasema oli jatkuvasti hyvä ja vakaa.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja vakavaraisuuteen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista.

Pankin luotoista 95 % on viitekorkosidonnaisia kun taas talletuksista 70 % on kiinteäkorkoisia. Korkoriskin hallitsemiseksi alkaneella tilikaudella pankin tavoitteena on edelleen tasapainottaa saatavien ja velkojen korkoperusteita.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Analyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen rahoituskatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2004 8,6 % vuoden 2004 rahoituskatteesta.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä.

Kiinteistösijoitukset eivät kuulu Lammin Säästöpankin ydinliiketoimintaan. Kiinteistöomistuksista annetaan hallitukselle selvitys vuosittain. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin kiinteistöomaisuus on arvioitu ja arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta Lammin Säästöpankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Pankin muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden nettotuotto on 6,6 % (7,0 % v. 2003).

Muut sijoitusriskit/Osakeriskit

Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta.

Pankki sijoittaa osakkeisiin ja osuuksiin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä näitä sijoituksia oli yhteensä 3,6 milj. euroa.

Strategiset ja toimintariskit

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin riskinkantokykyyn, teknisiin resursseihin ja henkilöstön ammattitaitoon nähden väärin valitusta liiketoimintastrategiasta syntyviä menetyksiä.

Strategiset riskit pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään Säästöpankkiliiton analyyseja säästöpankkien tilasta ja kehityksestä sekä keskusrahallaitoksen analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä sekä ryhmän yhteisesti keskusyksikölle vahvistamaa suunnitteluasiakirjaa.

Toimintariskeillä tarkoitetaan menetyksiä, jotka voivat johtua sisäisistä puutteellisuuksista järjestelmissä, prosesseissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä.

Toimintariskien toteutumista pyritään minimoimaan henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä mm. eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Pankki on varautunut erityisellä vakuutuksella pankkitoiminnassa mahdollisesti toteutuviin toiminnallisiin riskeihin ja niistä aiheutuviin vahinkoihin. Oikeudellisten riskien toteutumista osaltaan vähentää laajasti käytössä olevat vakiomuotoiset, viranomaisten hyväksymät sopimusehdot. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on pyritty varautumaan jatkuvuussuunnittelulla.

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu säästöpankkien kokonaan omistamalle Oy Samlink Ab:lle. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin ja Paikallisosuuspankkiliitto ry:n omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Rahahuollossa pankki käyttää Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Hyvinkään ja Hämeenlinnan konttoreissa rahahuoltopalvelut on ulkoistettu Falck Cash Services Oy:lle. Syksyllä 2004 tehtiin sopimus rahahuoltopalveluiden ulkoistamisesta myös Lammin konttorin osalta.

Sisäinen tarkastus

Hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyuden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot vuosittain. Pankin sisäisen tarkastuksen tehtäviä hoitaa ostopalveluna hankittu ulkopuolinen KHT-tilintarkastaja.

Vapaaehtoiset ja pakolliset rahastot

Lammin Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien vakuusrahastoon. Vakuusrahaston tehtävänä on säästöpankkien vakaan toiminnan turvaaminen. Rahasto on velaton. Rahasto ei ole tehnyt vuoden aikana tukipäätöksiä. Rahastolla on varoja 30,4 miljoonaa euroa. Vapaaehtoisessa vakuusrahastossa pankki ei kuulu sellaiseen yhteisvastuujärjestelyyn, jossa se vastaisi toisen säästöpankin veloista tai sitoumuksista.

Lisäksi kaikki pankit kuuluvat talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 25 000 euroon saakka. Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 104 406 euroa. Lammin Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

MUITA ASIOITA

Palveluvalmiuksien kehittämisen käynnistyminen

Pankissa aloitettiin kesällä 2004 yhteistyössä Innotiimi Oy:n kanssa useamman vuoden kestävä koko henkilöstön valmennus. Valmennuksen tavoitteina on yrityskulttuurin muuttuminen ja toimintatapojen kehittyminen myyntikulttuurin mukaiseksi, henkilöstön muutos- ja myyntivalmiuksien kehittyminen sekä välittömien konkreettisten toimintatapamuutosten ja tulosten aikaansaaminen. Syksyn aikana järjestettiin useita henkilöstön yhteisiä valmennuspäiviä.

Pohjola-yhteistyö

Vuonna 2003 aloitettu säästöpankkien ja Pohjolan välinen laaja-alainen yhteistyö jatkui Lammin Säästöpankin kaikilla konttoripaikkakunnilla. Ensimmäinen Lammin Säästöpankin ja Pohjolan yhteiskonttori aloitti toimintansa Lammin konttorin tiloissa huhtikuussa 2004. Lammin Säästöpankki tarjoaa Pohjolan vahinkovakuutus- ja rahastotuotteita, Henki-Pohjolan henki-, eläke- ja säästövakuutus tuotteita sekä säästöpankkien ja Pohjolan yhdessä omistaman Sp-Rahastoyhtiö Oy:n rahastotuotteita.

Hämeenlinnan ja Klaukkalan konttoritilojen uudistaminen

Syksyllä 2004 tehtiin päätös Hämeenlinnan ja Klaukkalan konttoreiden toimitilojen uudistamisesta vuoden 2005 alkupuolella. Uudistamisella pyritään parantamaan asiakkaiden palvelun tasoa, mm. lisäämällä neuvottelutiloja, joissa asiakkaat voivat rauhassa hoitaa henkilökohtaisia asioitaan. Klaukkalan konttorin toimitilojen uudistamisen myötä tulee konttorin yhteyteen myös piste Pohjolan asiamiehelle.

TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin tulokseen tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS VUONNA 2005

Pankki on varautunut siihen, että korkotaso vuonna 2005 tulee edelleen olemaan alhaisella tasolla. Pankin kasvu otto- ja antolainaustuotteiden osalta jatkuu maltillisena. Panostus muihin sijoitustuotteisiin, Sp-rahastoihin ja Henki-Pohjolan eläke- ja sijoitusvakuutuksiin, tulee jatkumaan voimakkaana. Alhaisen korkotason johdosta pankin tuloksen ennakoidaan jäävän hieman pienemmäksi kuin edellisvuonna.

SÄÄNNÖSMUUTOKSET VUONNA 2005

Pankkien tilinpäätöskäytäntöä sääntelevä säännöstö kuten luottolaitoslaki, muuttui 1.1.2005. Muutoksen myötä pankeille tulee mahdollisuus laatia tilinpäätöksensä IAS-standardeja noudattaen. Luottolaitoslain muutos kuitenkin edellyttää, että pankki esittää rahoitusvälineet käyvästä arvostaan IAS-standardeja vastaavalla tavalla, vaikka pankki ei muuten sovelle IAS-standardeja.

Lammin Säästöpankki on päättänyt, ettei se siirry laatimaan tilinpäätöstään IAS-standardeja noudattaen kuin luottolaitoslain edellyttämässä laajuudessa.

HALLITUKSEN ESITYS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa isäntien kevätkokoukselle, että tilikauden voitto 374 287,92 euroa siirretään edellisten tilikausien voittovaroihin.

TULOSLASKELMA			1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003
			eur	eur
Korkotuotot			6 122 204	6 467 488
Korkokulut			-2 124 456	-2 031 853
RAHOITUSKATE			3 997 748	4 435 634
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista			145 043	71 459
Muista yrityksistä			145 043	71 459
Palkkiotuotot			1 380 629	1 247 772
Palkkiokulut			-160 076	-141 866
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			-3 260	-5 320
Arvopaperikaupan nettotuotot			-6 646	-6 828
Valuuttatoiminnan nettotuotot			3 386	1 508
Liiketoiminnan muut tuotot			563 926	556 402
Hallintokulut			-3 317 725	-3 253 421
Henkilöstökulut			-1 717 654	-1 751 318
Palkat ja palkkiot			-1 386 343	-1 400 161
Henkilösivukulut			-331 311	-351 157
Eläkekulut			-266 325	-287 131
Muut henkilösivukulut			-64 986	-64 026
Muut hallintokulut			-1 600 071	-1 502 103
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä			-224 475	-224 423
Suunnitelman mukaiset poistot			-224 475	-224 423
Liiketoiminnan muut kulut			-1 040 800	-997 076
Luotto- ja takaustappiot			31 637	63 939
LIIKEVOITTO			1 372 647	1 753 100
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA			1 372 647	1 753 100
Tilinpäätössiirrot			-834 339	-788 175
Tuloverot			-164 020	-286 588
Tilikauden verot			-164 018	-286 588
Aikaisempien tilikausien verot			-3	
TILIKAUDEN VOITTO			374 288	678 337

TASE

				31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA				eur	eur
Käteiset varat				986 139	1 279 449
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset				7 579 501	9 139 682
Saamiset luottolaitoksilta				10 554 380	6 229 174
Vaadittaessa maksettavat				3 758 759	2 122 073
Muut				6 795 621	4 107 101
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				139 572 081	126 904 276
Saamistodistukset				12 885 804	10 944 460
Julkisyhteisöiltä				7 474 652	8 930 465
Muilta				5 411 151	2 013 995
Osakkeet ja osuudet				3 558 833	2 712 017
Aineettomat hyödykkeet				180 875	214 638
Aineelliset hyödykkeet				4 544 272	4 651 099
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				4 218 307	4 269 029
Muut aineelliset hyödykkeet				325 965	382 070
Muut varat				11 827	24 249
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				775 168	1 107 652
VASTAAVAA YHTEENSÄ				180 648 879	163 206 695

TASE

			31.12.2004	31.12.2003
VASTATTAVAA			eur	eur
VIERAS PÄÄOMA				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			3 038 514	116 917
Luottolaitoksille			3 038 514	116 917
Vaadittaessa maksettavat			38 514	116 917
Muut			3 000 000	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			152 857 925	140 064 826
Talletukset			150 765 775	137 880 274
Vaadittaessa maksettavat			110 829 095	101 343 046
Muut			39 936 680	36 537 228
Muut velat			2 092 150	2 184 552
Muut velat			2 817 307	2 827 236
Siirtovelat ja saadut ennakot			872 966	844 176
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			6 572 000	6 072 000
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			166 158 712	149 925 155
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			6 057 486	5 223 147
Vapaaehtoiset varaukset			6 057 486	5 223 147
			31.12.2004	31.12.2003
OMA PÄÄOMA			eur	eur
Peruspääoma			200	168
Muut sidotut rahastot			1 161 802	1 161 834
Vararahasto			1 161 802	1 161 834
Vapaat rahastot			372 297	372 297
Muut rahastot			372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto			6 524 095	5 845 758
Tilikauden voitto			374 288	678 337
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			8 432 681	8 058 393
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			180 648 879	163 206 695
			31.12.2004	31.12.2003
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET			eur	eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			2 628 636	2 332 048
Takaukset ja pantit			1 687 279	1 523 539
Muut			941 356	808 509
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			5 353 249	5 254 717
Muut			5 353 249	5 254 717
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET YHTEENSÄ			7 981 885	7 586 765

KONSERNITULOSLASKELMA			1.1. - 31.12.2004	1.1. - 31.12.2003
			eur	eur
Korkotuotot			6 122 204	6 467 488
Korkokulut			-2 153 329	-2 069 853
RAHOITUSKATE			3 968 875	4 397 635
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista			145 043	71 459
Muista yrityksistä			145 043	71 459
Palkkiotuotot			1 380 629	1 247 772
Palkkiokulut			-160 076	-141 866
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot			-3 260	-5 320
Arvopaperikaupan nettotuotot			-6 646	-6 828
Valuuttatoiminnan nettotuotot			3 386	1 508
Liiketoiminnan muut tuotot			577 941	569 695
Hallintokulut			-3 326 312	-3 260 755
Henkilöstökulut			-1 717 654	-1 751 318
Palkat ja palkkiot			-1 386 343	-1 400 161
Henkilösivukulut			-331 311	-351 157
Eläkekulut			-266 325	-287 131
Muut henkilösivukulut			-64 986	-64 026
Muut hallintokulut			-1 608 658	-1 509 436
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä			-310 900	-284 568
Suunnitelman mukaiset poistot			-310 900	-284 568
Liiketoiminnan muut kulut			-930 915	-904 878
Luotto- ja takaustappiot			31 637	63 939
LIIKEVOITTO			1 372 662	1 753 112
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA			1 372 662	1 753 112
Tuloverot				
Tilikauden verot ja aikaisempien tilikausien verot			-164 020	-286 588
Laskennallisen verovelan muutos			-216 928	-228 571
TILIKAUDEN VOITTO			991 713	1 237 953

KONSERNITASE					
				31.12.2004	31.12.2003
VASTAAVAA				eur	eur
Käteiset varat				986 139	1 279 449
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset				7 579 501	9 139 682
Muut				7 579 501	9 139 682
Saamiset luottolaitoksilta				10 554 380	6 229 174
Vaadittaessa maksettavat				3 758 759	2 122 073
Muut				6 795 621	4 107 101
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				139 573 544	126 905 307
Saamistodistukset				12 885 804	10 944 460
Julkisyhteisöiltä				7 474 652	8 930 465
Muilta				5 411 151	2 013 995
Osakkeet ja osuudet				3 558 833	2 712 017
Aineettomat hyödykkeet				180 875	214 638
Muut pitkävaikutteiset menot				180 875	214 638
Aineelliset hyödykkeet				5 539 937	5 733 189
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				5 141 040	5 256 069
Muut aineelliset hyödykkeet				398 897	477 120
Muut varat				2 666	24 249
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot				776 572	1 111 321
VASTAAVAA YHTEENSÄ				181 638 250	164 293 486

			31.12.2004	31.12.2003
VASTATTAVAA			eur	eur
VIERAS PÄÄOMA				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			3 038 514	116 917
Luottolaitoksille			3 038 514	116 917
Vaadittaessa maksettavat			38 514	116 917
Muut			3 000 000	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			153 837 246	141 135 651
Talletukset			151 745 097	138 951 099
Vaadittaessa maksettavat			111 808 417	102 413 870
Muut			39 936 680	36 537 228
Muut velat			2 092 150	2 184 552
Muut velat			2 818 092	2 827 236
Siirtovelat ja saadut ennakot			882 204	860 129
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			6 572 000	6 072 000
Laskennalliset verovelat			1 574 946	1 514 712
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			168 723 003	152 526 646
			31.12.2004	31.12.2003
OMA PÄÄOMA			eur	eur
Peruspääoma			200	168
Muut sidotut rahastot			1 161 802	1 161 834
Vararahasto			1 161 802	1 161 834
Vapaat rahastot			372 297	372 297
Muut rahastot			372 297	372 297
Edellisten tilikausien voitto			10 389 235	8 994 587
Tilikauden voitto			991 713	1 237 953
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			12 915 247	11 766 840
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			181 638 250	164 293 486
			31.12.2004	31.12.2003
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET			eur	eur
1 Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			2 628 636	2 332 048
Takaukset ja pantit			1 687 279	1 523 539
Muut			941 356	808 509
2 Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			5 353 249	5 254 717
Muut			5 353 249	5 254 717
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ			7 981 885	7 586 765

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Pankin ja konsernin tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (21.12.2000/1259) sekä Rahoitustarkastuksen määräysten 106.1 ja 106.2 mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään Rahoitustarkastuksen määräyksessä tarkemmin selostetulla tavalla emoyhtiön ja sen suoraan tai välillisesti omistamien tytär- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot.

Konsernin rakenteessa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olennaisesti vaikuttavat vertailukelpoisuuteen edellisvuoden konsernitilinpäätöksen kanssa.

Rahoitustarkastuksen määräykseen perustuen tytär-, osakkuus- ja yhteisyritykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai vapaaseen omaan pääomaan. Konsernin tilinpäätös antaa poisjättämisestä huolimatta oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä ja yhdistelemättömistä tytär- ja osakkuusyhtiöistä on esitetty liitetiedossa 53.

Konsolidointi

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen emopankin tilinpäätösperiaatteiden mukaisina. Tytäryritysten tilinpäätökset on yhdistelty rivi-riviltä hankintamenomenetelmää käyttäen.

Konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu. Konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Keskinäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvä konserniaktiiva on kohdistettu rakennuksille ja poistetaan rakennusten poistosuunnitelman mukaan.

Vaihtuvat ja pysyvät vastaavat

Saamistodistukset on jaoteltu pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviä ja vaihtuvia vastaavia sisältyy sekä tase-erään "Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset" että "Saamistodistukset".

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttaviin saamistodistuksiin kirjataan sellaiset saamistodistukset, jotka Suomen Pankki hyväksyy keskuspankkirahoituksen vakuudeksi riippumatta siitä, onko pankki itse oikeutettu keskuspankkirahoitukseen. Muut saamistodistukset kirjataan erään "Saamistodistukset".

Pysyviin vastaaviin on kirjattu eräpäivään asti pidettävät saamistodistukset, tytär-, osakkuus- ja omistus-yhteisyritysten osakkeet ja osuudet sekä muut osakkeet ja osuudet, joiden omistus on pankille tarpeellista palvelujen hankkimiseksi.

Muut saamistodistukset ja osakkeet sekä osuudet on kirjattu vaihtuviin vastaaviin. Pankilla ei ole luottolaitostoiminnasta annetun lain 5 a §:ssä tarkoitettua kaupintavarastoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on arvostettu hankintameno- tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on pidetty vuoden viimeistä kaupantekokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden todennäköisenä luovutushintana on

pidetty kirjanpitoarvoa tai sitä alemmaa arvioitua luovutushintaa. Saamistodistusten todennäköisenä luovutushintana on pidetty saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden myyntivoitot ja -tappiot sekä niiden arvonalentumiset ja arvonalentumisen peruuntumiset on kirjattu arvopaperikaupan nettotuottoihin. Saamistodistusten hankintamenon ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Pysyviin vastaaviin kirjatut arvopaperit on arvostettu hankintamenoon. Mikäli arvopaperin todennäköinen luovutushinta on tilikauden päättyessä hankintamenoa pysyvästi alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Saamistodistusten hankintamenon ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoksi tai sen vähennykseksi.

Saamiset ja velat

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisenä, mikä niistä on hankittaessa maksettu tai saatu. Saamisen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkotuottoihin. Velasta saadun määrän ja nimellisarvon erotus on jaksotettu sopimusajalle korkokuluihin. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi. Jos saamisen todennäköinen arvo on alempi kuin kirjanpitoarvo, saaminen on merkitty taseeseen todennäköiseen arvoon.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä olevaan ja muussa kuin omassa käytössä olevaan omaisuuteen. Jaosta on eritellyt liitetiedossa 24.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisenä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumispoistona kuluksi. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset kiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti pääosin tuottoarvomenetelmää käyttäen. Arviot perustuvat kiinteistökohteesta saadun tai saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Tuottoarvomenetelmän ohella erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää.

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10-30 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5-8 vuotta. Muut pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Pankin omistamiin osakehuoneistoihin tehtyjä perusparannusmenoja on aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin.

Luotto- ja takaustappiot

Luotto- ja takaustappioihin on kirjattu toteutuneet (lopulliset) luottotappiot ja kohdistetut luottotappiovaraukset sekä asiakkaan rahoittamisesta syntyneen saamisen sijaan hankitun omaisuuden arvonalennukset ja myyntitappiot.

Kohdistettu luottotappiovaraus on tehty siltä osin, kun on käynyt todennäköiseksi, ettei saamisen pääomasta saada suoritusta ja saamisen vakuus ei riitä kattamaan sen määrää. Luottotappiota kirjattaessa saamisen vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan.

Luottotappioiden vähennykseksi on kirjattu takaisinsaadut toteutuneena luottotappioina aikaisemmin kirjatut erät, kohdistettujen luottotappiovarausten peruutukset ja saamisen sijaan hankitun omaisuuden myyntivoitot.

Järjestämättömät saamiset

Saamisen koko pääoma on kirjattu järjestämättömäksi, kun saatavan korko, pääoma tai sen osa on ollut eräänntyneenä tai suorittamatta 90 päivää. Saamiset konkurssiin asetetuilta yrityksiltä on merkitty järjestämättömäksi viimeistään konkurssiin asettamispäivänä. Pankkitakaus on merkitty järjestämättömäksi, kun pankki on suorittanut siitä maksun. Tilinpäätöksessä järjestämättömien saamisten maksamattomia korkoja ei ole tuloutettu.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muunnettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin.

Arvostuksessa syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmassa valuuttatoiminnan nettotuottoihin.

Satunnaiset erät ja pakolliset varaukset

Konsernissa ei ole kirjattu satunnaisia eriä eikä pakollisia varauksia.

Tilinpäätössiirtojen kertymä – Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Vapaaehtoisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Vapaaehtoisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä ja konsernitilinpäätöksessä edellä kohdassa Konsolidointi kuvatulla tavalla.

Verot

Pankin ja yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen.

Konserniyritysten vapaaehtoiset varaukset on konsernitaseessa jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Liitetiedossa 44 on tarkemmin eritelty emopankin tuloverojen jakautuminen ja emon sekä konsernin laskennalliset verovelat ja verosaamiset.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Seuraavissa liitetiedoissa ei ole ilmoitettavaa (numerointi noudattaa Rahoitustarkastuksen määräyksiä 106.1 ja 106.2)				
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
2	LEASINGTOIMINNAN NETTOTUOTOT			
8	SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT			
10	SELVITYS TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVISTÄ PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSISTA			
11	ERITTELY YHDISTELLYISTÄ ERISTÄ			
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
14	SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA			
17	MAKSAMATTA JÄÄNEEN SAAMISEN VAKUUTENA OLLUT SEKÄ ASIAKKAAN LIIKETOIMINNAN TERVEHDYTTÄMISEKSI HANKITUN OMAISUUDEN KIRJANPITOARVO			
19	LEASINGKOHTEET			
25	LUOTTOLAITOKSEN HALLUSSA OLEVAT OMAT OSAKKEET			
28	ERITTELY YHDISTELLYISTÄ VASTAAVIEN ERISTÄ			
29	VELKOJEN NIMELLISARVON JA KIRJANPITOARVON EROTUS			
30	YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT			
33	ERITTELY PAKOLLISIIN VARAUKSIIN MERKITYISTÄ ERISTÄ			
36	ERILAJISET OSAKKEET JA OSUJEDET SEKÄ OMAT OSAKKEET JA OSUJEDET			
37	VAPAASEEN OMAAN PÄÄOMAAN SISÄLTYVIEN JAKOKELVOTTOMIEN ERIEN MÄÄRÄ			
38	OSAKEANNIT, OPTIO-OIKEUKSIEN JA VAIHTOVELKAKIRJALAINOJEN LIIKKEESEENLASKUT TILIKAUDEN AIKANA			
39	OSAKKAIDEN OMISTUS			
40	PÄÄOMASIJOKITUKSET JA PÄÄOMALAINAT			
41	ERITTELY YHDISTELLYISTÄ VASTATTAVIEN ERISTÄ			
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
49	JOHDANNAISSOPIMUKSET			
50	OMAISUUDEN MYYNNISTÄ ASIAKKAAN LUKUUN SYNTYVIEN JA OMAISUUDEN OSTAMISESTA ASIAKKAAN LUKUUN SYNTYVIEN OSTOVELKOJEN YHTEENLASKETUT MÄÄRÄT			
51	TIEDOT MUISTA LUOTTOLAITOKSEN ANTAMISTA VASTUUSITOUUMIKSISTA JA VASTUISTA			
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
1 Korkotuotot ja korkokulut tase-erittäin eriteltynä				
	Emo		Konserni	
	2004	2003	2004	2003
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	183 055	223 438	183 055	223 438
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 403 598	5 647 233	5 403 598	5 647 233
Saamistodistuksista	534 469	594 777	534 469	594 777
Muut korkotuotot	1 083	2 039	1 083	2 039
Yhteensä	6 122 204	6 467 488	6 122 204	6 467 488
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	5 437	582	5 437	582
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	1 773 747	1 701 470	1 802 619	1 739 470
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	237 706	229 846	237 706	229 846
Muut korkokulut	107 567	99 955	107 567	99 955
Yhteensä	2 124 456	2 031 853	2 153 329	2 069 853
3 Arvopaperikaupan nettotuotot eriteltynä				
	Emo		Konserni	
	2004	2003	2004	2003
Saamistodistusten kaupan nettotuotot	5 935	-7 502	5 935	-7 502
Osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuotot	-12 582	675	-12 582	675
Yhteensä	-6 646	-6 828	-6 646	-6 828

4 Tilikauden aikana ostettujen ja myytyjen vaihtuviin vastaaviin luettujen arvopapereiden yhteenlasketut määrät		2004		2003	
		Ostot	Myynnit	Ostot	Myynnit
Saamistodistukset		27 370 431		26 708 744	
Osakkeet ja osuudet		800 000		1 485 488	702 609
5 Liiketoiminnan muut tuotot ja muut kulut eriteltyinä		Emo		Konserni	
Muut tuotot		2004	2003	2004	2003
Vuokratuotot kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä		488 114	490 846	502 128	504 226
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot		13 064		13 064	
Muut tuotot		62 748	65 557	62 748	65 469
Yhteensä		563 926	556 402	577 941	569 695
Muut kulut					
Vuokrakulut		289 845	277 992	289 845	277 992
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhteisöistä		491 643	473 396	381 758	381 199
Kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien luovutustappiot			2 283		2 283
Muut kulut		259 313	243 405	259 313	243 405
Yhteensä		1 040 800	997 076	930 915	904 878
6 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		Emo		Konserni	
Suunnitelman mukaiset poistot		2004	2003	2004	2003
Aineelliset hyödykkeet		224 475	224 423	310 900	284 568
Aineettomat hyödykkeet		178 019	206 778	264 444	266 923
Yhteensä		46 457	17 645	46 457	17 645
Yhteensä		224 475	224 423	310 900	284 568
7 Luotto- ja takaustappiot sekä pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset		Emo		Konserni	
		2004	2003	2004	2003
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		48 442		48 442	
- takaisin saadut ja palautetut luottotappiot		80 079	63 939	80 079	63 939
Yhteensä		-31 637	-63 939	-31 637	-63 939
Luotto- ja takaustappiot					
+ tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot		2 054		2 054	
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus		2 054		2 054	
- palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista		80 079	63 939	80 079	63 939
+ tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset		48 442		48 442	
Tilinpäätökseen kirjatut luotto- ja takaustappiot		-31 637	-63 939	-31 637	-63 939

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT									
13 Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavien saamistodistusten erittely									
		Emo				Konserni			
		2004	2003	2004	2003				
Valtion liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat		5 785 429	9 139 682	5 785 429	9 139 682				
Muut		1 794 071		1 794 071					
Yhteensä		7 579 501	9 139 682	7 579 501	9 139 682				
15 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut luottotappiovaraukset ja niiden peruutukset									
		Emo				Konserni			
		2004	2003	2004	2003				
Yritykset		19 590 649	18 840 026	19 592 112	18 841 057				
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		144 280	169 850	144 280	169 850				
Kotitaloudet		119 837 152	107 894 400	119 837 152	107 894 400				
Yhteensä		139 572 081	126 904 276	139 573 544	126 905 307				
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden alussa		1 078 694	1 136 615	1 078 694	1 136 615				
+ tilikauden aikana tehdyt uudet varaukset		48 442		48 442					
- tilikauden aikana peruutetut varaukset		79 450	57 921	79 450	57 921				
- tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aikaisemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus		21 944		21 944					
Kohdistetut luottotappiovaraukset tilikauden lopussa		1 025 742	1 078 694	1 025 742	1 078 694				
16 Järjestämättömät ja muut nollakorkoiset saamiset									
		Emo		Konserni		Emo		Konserni	
		2004	2004	2004	2003	2 003			
sektoreittain	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	Järjestämättömät saamiset	Muut nollakorkoiset saamiset	
Yritykset	155 002		155 002		215 995		215 995		
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset		12 361		12 361					
Kotitaloudet	230 243	3 664	230 243	3 664	169 370	78 888	169 370	78 888	
Yhteensä	385 245	16 025	385 245	16 025	385 365	78 888	385 365	78 888	
18 Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla									
		Emo		Konserni					
		2004	2003	2004	2003				
Saamistodistukset			15 000		15 000				
Saamiset samaan konsolidointiryhmään kuuluilta ja omistusyhteisyrittäjä		15 000	0	15 000	0				

20 Saamistodistukset		Emo		Konserni	
		2004	2003	2004	2003
Kirjanpitoarvo					
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset		19 465 653	17 369 934	19 465 653	17 369 934
Julkisesti noteeratut		8 770 599	9 410 962	8 770 599	9 410 962
Muut		10 695 054	7 958 972	10 695 054	7 958 972
Pysyviin vastaaviin kuuluvat saamistodistukset		999 652	2 714 209	999 652	2 714 209
Julkisesti noteeratut		999 652	2 714 209	999 652	2 714 209
Yhteensä		20 465 304	20 084 142	20 465 304	20 084 142
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus					
Saamistodistukset		36 194	1 669	36 194	1 669
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		79 302	71 987	79 302	71 987
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten nimellisarvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus					
Saamistodistukset		348	597	348	597
Pysyviin vastaaviin kuuluvien saamistodistusten kirjanpitoarvon ja sitä alemman nimellisarvon välinen erotus					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			14 805		14 805
Saamistodistukset ja keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset eriteltyinä					
Yritystodistukset		8 885 982	499 184	8 885 982	499 184
Sijoitustodistukset			7 444 787		7 444 787
Muut joukkovelkakirjalainat		6 492 848	9 614 002	6 492 848	9 614 002
Muut		5 086 475	2 526 168	5 086 475	2 526 168
Yhteensä		20 465 304	20 084 142	20 465 304	20 084 142
21 Osakkeet ja osuudet omaisuuslajeittain					
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet		1 974 314	1 186 895	1 974 314	1 186 895
Julkisesti noteeratut		1 572 516	785 097	1 572 516	785 097
Muut		401 798	401 798	401 798	401 798
Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet		1 584 519	1 525 121	1 584 519	1 525 121
Muut		1 584 519	1 525 121	1 584 519	1 525 121
Yhteensä		3 558 833	2 712 017	3 558 833	2 712 017
Julkisesti noteerattujen osakkeiden ja osuuksien todennäköisen luovutushinnan ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus					
Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat		178 784	61 727	178 784	61 727
Osakelainauksen kohteena olevia arvopapereita ei ole.					

22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset (emo)					
			Omistus-	Konserniin	
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet		yhteisyrietykset	kuuluviissa	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	1 525 121				1 525 121
+ tilikauden lisäys	59 398				59 398
- tilikauden vähennys	-21 668		21 668		
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 562 852		21 668		1 584 519
Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					
	Maa-alueet	Rakennukset		Kiinteistöyhteisön osakkeet/osuudet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	150 294	1 381 250		3 282 221	4 813 765
+ tilikauden lisäys		15 001		85 327	100 327
- tilikauden vähennys	-60 211	-36 724			-96 936
+/- siirrot erien välillä	61 673	-61 673			0
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-5 923	-48 190			-54 114
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	-37 393				-37 393
- kertyneet poistot tilikauden alussa			-339 155		-339 155
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-16 819	-33 638		-117 732	-168 188
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	91 620	876 870		3 249 816	4 218 307
Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet					
		Koneet ja kalusto		Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa		1 022 294		45 191	1 067 485
+ tilikauden lisäys		67 571		15 620	83 191
- tilikauden vähennys		-48 606			-48 606
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-123 905			-123 905
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot		33 215			33 215
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-685 415			-685 415
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		265 153		60 812	325 965
22 Pysyviin vastaaviin kuuluvien osakkeiden ja aineellisten hyödykkeiden lisäykset ja vähennykset (konserni)					
			Omistus-	Konserniin	
Osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet		yhteisyrietykset	kuuluviissa	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	1 525 121				1 525 121
+ tilikauden lisäys	59 398				59 398
- tilikauden vähennys	-21 668		21 668		0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 562 852		21 668	0	1 584 519
Maa-alueet, rakennukset sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet					
	Maa-alueet	Rakennukset		Kiinteistöyhteisön osakkeet/osuudet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa	776 032	3 571 274		1 496 870	5 844 176
+ tilikauden lisäys		15 001		85 327	100 327
- tilikauden vähennys	-60 211	-36 724			-96 936
+/- siirrot erien välillä	61 673	-61 673			0
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-5 923	-112 497			-118 420
+/- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset	-37 393				-37 393
- kertyneet poistot tilikauden alussa			-382 526		-382 526
- kertyneet arvonalentumiset tilikauden alussa	-16 819	-33 638		-117 732	-168 188
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	717 358	2 959 217		1 464 465	5 141 040

Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto		Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa		1 134 118	45 191	1 179 309
+ tilikauden lisäys		67 571	15 620	83 191
- tilikauden vähennys		-48 606		-48 606
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-146 023		-146 023
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja		33 215		33 215
- kertyneet poistot tilikauden alussa		-702 189		-702 189
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		338 085	60 812	398 897
23 Aineettomat hyödykkeet eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2004	2003	2004	2003
Kehitysmenot	12 693		12 693	
Muut pitkävaikutteiset menot	168 182	214 638	168 182	214 638
Yhteensä	180 875	214 638	180 875	214 638
24 Kiinteistöomistukset				
a)	Emo		Konserni	
Taseen erään 'Aineelliset hyödykkeet' kirjattu kiinteistöomaisuus eriteltyinä	Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma	Kirjanpitoarvo	Sitoutunut pääoma
Maa- ja vesialueet ja rakennukset				
Omassa käytössä	704 177	704 177	704 177	704 177
Muut	264 314	264 314	2 972 398	2 972 398
	968 490	968 490	3 676 575	3 676 575
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet				
Omassa käytössä	1 074 217	1 170 739	1 074 217	1 170 739
Muut	2 175 599	3 605 186	390 248	1 819 835
	3 249 816	4 775 925	1 464 465	2 990 574
Yhteensä	4 218 307	5 744 415	5 141 040	6 667 149
b-c)				
Muussa kuin omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien suhteellinen osuus taseen loppusummasta ja kirjanpitoarvo alittavat Rahoitustarkastuksen asettamat ilmoitusvelvollisuuden rajat, jotka ovat kolme prosenttia taseen loppusummasta ja 8,4 miljoonaa euroa. Edellä olevan perusteella tietoa ei ilmoiteta.				
26 Muut varat eriteltyinä	Emo		Konserni	
	2004	2003	2004	2003
Maksujenvälityssaamiset	205	3 067		3 067
Takaussaamiset	4 205	8 011		8 011
Muut	7 417	13 170	2 666	13 170
Yhteensä	11 827	24 249	2 666	24 249

27 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot eriteltyinä	Emo		Konserni			
	2004	2003	2004	2003		
Korot	655 566	943 617	655 566	943 617		
Muut	119 602	164 034	121 006	167 703		
Yhteensä	775 168	1 107 652	776 572	1 111 321		
31 Muut velat eriteltyinä	Emo		Konserni			
	2004	2003	2004	2003		
Maksujenvälitysvelat	2 805 486	2 822 613	2 806 271	2 822 613		
Muut	11 821	4 623	11 821	4 623		
Yhteensä	2 817 307	2 827 236	2 818 092	2 827 236		
32 Siirtovelat ja saadut ennakot eriteltyinä	Emo		Konserni			
	2004	2003	2004	2003		
Korot	575 225	528 676	575 225	528 676		
Muut	297 741	315 500	306 979	331 453		
Yhteensä	872 966	844 176	882 204	860 129		
34 Erittely veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla						
					Takaisinmaksu	Vuotuinen
1) Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja joiden kirjanpitoarvo yli 10% veloista	Velan määrä	Valuuttta	Korko %	Eräpäivä	Tasalyh./Kertalyh.	lyhennys
Vastuudebentuurilaina 00-05	1 372 000	EUR	4,50	05.04.2005	kertalyhenteinen	
Vastuudebentuurilaina 02-07	1 500 000	EUR	4,40	16.04.2007	kertalyhenteinen	
Vastuudebentuurilaina 03-08	1 200 000	EUR	3,00	20.03.2008	tasalyhenteinen	20 %
Vastuudebentuurilaina 04-09	2 500 000	EUR	3,15	28.10.2009	tasalyhenteinen	20 %
Yhteensä	6 572 000					
Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:						
Lammin Säästöpankki pidättää itsellään oikeuden ostaa debenttuureja takaisin ennen eräpäivää.						
Lainan pääomalle ei makseta korkoa takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta.						
Debenttuureja ei voida lunastaa takaisin ennen laina-ajan päättymistä ilman Rahoitustarkastuksen lupaa.						
Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:						
Laina on debenttuurilaina, jolla on pankin muita velkoja huonompi etuoikeus.						
Debenttuurilainaa ei voida käyttää vastasaatavien kuittamiseen. Lainalla ei ole vakuutta.						

35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana					
		Tilikauden	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden
		alussa			lopussa
Peruspääoma		168	32		200
Muut sidotut rahastot		1 161 834		32	1 161 802
Vararahasto		1 161 834		32	1 161 802
Vapaat rahastot		372 297			372 297
Muut rahastot		372 297			372 297
Voitto aikaisemmilta tilikausilta		6 524 095			6 524 095
Tilikauden voitto			374 288		374 288
Oma pääoma yhteensä		8 058 393	374 320	32	8 432 681
35 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana (konserni)					
		Tilikauden	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden
		alussa			lopussa
Peruspääoma		168	32		200
Muut sidotut rahastot		1 161 834		32	1 161 802
Vararahasto		1 161 834		32	1 161 802
Vapaat rahastot		372 297			372 297
Muut rahastot		372 297			372 297
Voitto aikaisemmilta tilikausilta		10 232 541	156 694		10 389 235
Tilikauden voitto			991 713		991 713
Oma pääoma yhteensä		11 766 840	991 745	32	12 915 247
42 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin					
Saamiset	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			6 785 429	794 071	7 579 501
Saamiset luottolaitoksilta	8 554 380	2 000 000			10 554 380
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	8 443 005	15 351 957	53 158 650	62 618 469	139 572 081
Saamistodistukset	8 885 982		3 984 821	15 000	12 885 804
Yhteensä	25 883 367	17 351 957	63 928 901	63 427 541	170 591 766
Velat					
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	38 514	3 000 000			3 038 514
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	124 867 899	18 673 733	7 224 143	2 092 150	152 857 925
Yhteensä	124 906 414	21 673 733	7 224 143	2 092 150	155 896 439
Muut kuin määräaikaistalletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.					
43 Omaisuus- ja velkaerät kotimaan ja ulkomaan rahana					
Kaikki ilmoitettavat erät ovat kotimaan rahamääräisiä.					

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT						
44 Tuloverot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset						
1. Tuloverojen jakautuminen varsinaisesta toiminnasta ja satunnaisista eristä johtuviin veroihin						
					Konserni	
					2004	2003
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				164 020	286 588	
Laskennallisen verovelan muutos				216 928	228 571	
Yhteensä				380 948	515 159	
2. Laskennalliset verovelat ja saamiset						
Konsernitilinpäätöksessä vapaaehtoisista varauksista johtuvat laskennalliset verovelat on merkitty taseeseen.						
Verovelat on laskettu 26 %:n verokannalla. Muita laskennallisia verovelkoja ja verosaamisia ei ole merkitty taseeseen.						
					Konserni	
					2004	2003
Vapaaehtoisista varauksista				1 574 946	1 514 712	
Yhteensä				1 574 946	1 514 712	
3. Arvonkorotusten vaikutus tuloverotukseen						
Arvonkorotuksilla ei ole vaikutusta emon tai muiden konserniyritysten tuloverotukseen.						
VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ JOHDANNAISSOPIMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT						
45 Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus						
Pantattu kiinteistöyhteisön osakkeita arvoltaan 1 785 351,16.						
46 Eläkevastuut						
Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.						
47 Leasingvastuut						
Vuonna 2005 maksettavien vuokrien nimellismäärä				105 070		
Sitä seuraavina vuosina maksettavien vuokrien yhteenlaskettu nimellismäärä				274 749		
48 Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä						
			Emo		Konserni	
			2004	2003	2004	2003
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi						
annetut sitoumukset						
Takaukset ja pantit			2 628 636	2 332 048	2 628 636	2 332 048
Muut			1 687 279	1 523 539	1 687 279	1 523 539
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat			5 353 249	5 254 717	5 353 249	5 254 717
sitoumukset						
joista luottolupaukset			941 356	808 509	941 356	808 509
Sitoumukset yhteensä			7 981 885	7 586 765	7 981 885	7 586 765

HENKILÖSTÖÄ SEKÄ TOIMI- JA VALVONTAELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

		Emo		Konserni	
52 Tietoja henkilöstöstä sekä hallinto- ja valvontaelimien jäsenistä		2004	2003	2004	2003
Henkilöstö keskimäärin					
Kokoaikaiset		42	46	42	46
Osa-aikaiset		4	2	4	2
Yhteensä		46	48	46	48
Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille ja heidän varajäsenilleen maksetut palkat ja palkkiot sekä tehdyt eläkesitoumukset					
		2004	2003	2004	2003
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja		189 888	145 288	189 888	145 288
Yhteensä		189 888	145 288	189 888	145 288
Luottolaitoksen taloudellisesta tuloksesta määräytyviä palkkioita ei ole.					
Hallinto- ja valvontaelimille myönnetyt luotot ja takaukset					
		2004		2003	
		Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja		250 112	10 000	153 513	
Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat				823	
Yhteensä		250 112	10 000	154 336	0
Hallinto- ja valvontaelinten jäsenille myönnettyjen luottojen korko- ja muut ehdot ovat samansisältöiset kuin asiakkaille myönnettyjen luottojen ehdot.					
OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ					
53 Pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä					
Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt					
Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka		Omistusosuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	ikauden voitto
Kiinteistö Oy Wilhelmiina, kiinteistöjen hallinta, Hyvinkää		100	1 785 351	1 199 424	14
Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt					
Tytäryhtiöt	Kpl	Kirjanpitoarvo			
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1	28 934			
Muut	1	21 668			
Muut pysyviin vastaaviin kuuluvat osakkeet ja osuudet eriteltyinä					
Yrityksen nimi, toimiala ja kotipaikka		Omistusosuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	ikauden voitto
Aktia Säästöpankki Oyj konserni, talletuspankki, Helsinki		emoyhtiöstä 0,22	176 853	191 854 663	20 459 981 *
Nooa Säästöpankki Oy, talletuspankki, Helsinki		3,02	1 123 911	27 431 241	-2 896 630 **
Oy Samlink Ab konserni, tietojenkäsittely, Espoo		emoyhtiöstä 1,47	115 525	12 093 479	3 653 689 *
SP-Rahastoyhtiö Oy, sijoitusrahastotoiminta, Helsinki		3,98	121 825	1 328 668	-850 478 **
Muut yritykset yhteensä 4 kpl			46 406		
Yhteensä			1 584 519	232 708 051	20 366 563
* Vuoden 2003 tilintarkastetut luvut					
** Vuoden 2004 tilintarkastamattomat luvut					

MUUT LIITETIEDOT					
54 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta					
Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut					
Pankki tarjoaa asiakkailleen seuraavia omaisuudenhoitopalveluja:					
Sijoituspalvelulain 3§:n 1 mom. 1 kohdassa tarkoitettu arvopaperinvälitys, 16§:n 5 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelu sekä tallelokeropalvelu ja 6 kohdassa tarkoitettu sijoituskohteita koskeva sijoitus- ja rahoitusneuvonta. Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.					
KONSERNIIN KUULUVAA LUOTTOLAITOSTA KOSKEVAT LIITETIEDOT					
56 Konserniin kuuluvaa luottolaitosta koskevat tiedot					
Konsernin emoyhtiö on Lammin Säästöpankki. Jäljennös konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Lammin Säästöpankissa, osoitteessa Mommilantie 2, 16900 Lammi					
Muilta konserniyrityksiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritetut rahoituskulut					
		2004	2003		
			16		
Velat konserniyrityksille					
		2004	2003		
		106 144	92 175		
TYTÄR- JA OSAKKUUSYRITYKSIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT					
Konsernituloslaskelman ja konsernitaseen liitetietona on esitettävä					
1) Konsernitilinpäätökseen kuuluvat tytäryritykset					
	Kiinteistö Oy Wilhelmiina				
2) Tytäryritykset, jotka on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen					
	Kiinteistö Oy Klaukkalantie 63				
	Asunto- ja Vakuutuspalvelu Kotiavain Oy				

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT										
						2004	2003	2002	2001	2000
1. Liikevaihto (milj. euroa)										
	Pankki					8,2	8,3	8,9	9,0	7,8
	Konserni					8,2	8,4			
2. Liikevoitto (milj. euroa)										
	Pankki					1,4	1,8	1,9	1,9	2,1
	Konserni					1,4	1,8			
	% -osuus liikevaihdosta									
	Pankki					16,7	21,0	21,8	21,7	26,3
	Konserni					16,7	21,0			
3. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. euroa)										
	Pankki					1,4	1,8	1,9	1,9	2,1
	Konserni					1,4	1,8			
	% -osuus liikevaihdosta									
	Pankki					16,7	21,0	21,8	21,7	26,3
	Konserni					16,7	21,0			
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %										
	Pankki					9,7	13,2	16,0	18,2	22,4
	Konserni					8,0	12,9			
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %										
	Pankki					0,7	0,9	1,1	1,2	1,4
	Konserni					0,6	0,8			
6. Omavaraisuusaste, %										
	Pankki					7,2	7,2	6,9	6,6	6,7
	Konserni					7,1	7,2			
7. Tuotto-kulu - suhde										
	Pankki					1,3	1,4	1,5	1,4	1,5
	Konserni					1,3	1,4			

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT										
1. Liikevaihto		Korkotuottojen, leasingtoiminnan tuottojen, oman pääoman ehtoisten sijoitusten tuottojen, palkkiotuottojen, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuottojen sekä liiketoiminnan muiden tuottojen yhteenlaskettu määrä								
2. Liikevoitto tai -tappio		Tuloslaskelman liikevoitto tai -tappio								
3. Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		Tuloslaskelman "Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja"								
4. Oman pääoman tuotto (ROE), %		Liikevoitto/-tappio - verot ----- * 100 Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)								
5. Koko pääoman tuotto (ROA), %		Liikevoitto/ -tappio - verot ----- * 100 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)								
6. Omavaraisuusaste		Oma pääoma + vähemmistöosuus + vapaaehtoiset varaukset ja poistoero lykättyllä verovelalla vähennettynä ----- * 100 Taseen loppusumma								
7. Tuotto-kulu - suhde		Rahituskate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + palkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot ----- Palkkiokulut + hallintokulut + poistot + liiketoiminnan muut kulut								
Laskennalliset verot vuodelta 2004 on laskettu 26 %:n verokannan mukaisesti.										

Lammilla helmikuun 15. päivänä 2005

Hallitus

**Ossi Lapisto
puheenjohtaja**

Tapio Mäki-Maukola

Timo Virtanen

Arto Mäkelä

Sisko Salo

**Markku Moilanen
toimitusjohtaja**

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lammilla helmikuun 17. päivänä 2005

**Pauli Hirviniemi
KHT**

**Timo Packalén
HTM**

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, konsernin ja emopankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emopankin osalta 374 287,92 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolaain ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 17. päivänä helmikuuta 2005

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

3.4.2 Tilintarkastuskertomus 2003

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin tilinpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, konsernin ja emopankin tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa emopankin osalta 678.336,75 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolain ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emopankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla 26. päivänä helmikuuta 2004

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

3.4.3 Tilintarkastuskertomus 2002

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lammin Säästöpankin isännille

Olemme tarkastaneet Lammin Säästöpankin kirjanpidon, tilinpäätöksen sekä hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää pankin toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta säästöpankkilain ja luottolaitoslain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa 927.561,58 euron voittoa, on laadittu kirjanpitolaian ja Rahoitustarkastuksen sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on säännösten mukainen.

Lammilla maaliskuun 3. päivänä 2003

Pauli Hirviniemi
KHT

Timo Packalén
HTM

3.5 Pankin hallinto

3.5.1 Isännät

Isäntien tehtävänä on valvoa tallettajien etua ja säästöpankin hoitoa sekä käsitellä heille säästöpankkilain mukaan kuuluvat asiat. Isännät valitsevat Pankin hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä myöntävät tili- ja vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Isännät:

Vantaala Jouni, puheenjohtaja, markkinointipääll., Lammi
Ulvinen Heli, varapuheenjoht., kirkkoherra, Lammi

Engstrand Anni, yrittäjä, Nurmijärvi
Flinck Jari, yrittäjä, Nurmijärvi
Flinck Johanna, asiakaspalvelija, Hämeenlinna
Gört Risto, autoilija, Hyvinkää
Haapaniemi Arto, opettaja, Lammi
Hasila Arvi, maanviljelijä, Lammi
Inovaara Tarja, fysioterapeutti, Lammi
Jokinen Jouni, päivittäistavarapääll., Lammi
Kankaanpää Jaakko, maanviljelijä, Lammi
Kartano Antti, maanviljelijä, Lammi
Kolari Tuula, sairaanhoitaja, Lammi
Koski Jari, silmälääkäri, Nurmijärvi
Kukko Teemu, yrittäjä, Hämeenlinna
Kunttu Jarmo, yrittäjä, Nurmijärvi
Laaksonen Reino, maanviljelijä, Lammi
Lahti Esko, liikuntapaikkamestari, Lammi
Laine Leena, yrittäjä, Nurmijärvi
Laine Maija, erityisopettaja, Lammi
Lehtonen Hely, myymäläesimies, Lammi
Leppänen Sari, yrittäjä, Nurmijärvi
Lindholm Leo, maanviljelijä, Lammi

Lindholm Sinikka, perushoitaja, Lammi
Mikkola Jukka-Pekka, toimitusjohtaja, Hattula
Mäkeläinen Heikki, autoilija, Lammi
Mökkälä Matti, maanviljelijä, Lammi
Nokkonen Pekka, maanviljelijä, Lammi
Pahlman Riitta, apteekkari, Hyvinkää
Parviainen Reijo, hoitaja, Lammi
Piekkari Ari, isännöitsijä, Hyvinkää
Pietikäinen Sirpa, KTM, Hämeenlinna
Raukola Mauno, ylikonstaapeli, Lammi
Riihimäki Mauri, myyntipäällikkö, Hattula
Saarinen Ismo, asianajaja, Nurmijärvi
Salminen Pekka, luokanopettaja, Hämeenlinna
Sinnelä Pirjo, yrittäjä, Vantaa
Solin Jari, yrittäjä, Nurmijärvi
Tani Sari, laborantti, Hyvinkää
Tuominen Kari, myyntipäällikkö, Hyvinkää
Vahtokari Ilkka, opistoupseeri, Hämeenlinna
Veräväinen Matti, maanviljelijä, Lammi
Vesanen Sirkku, perushoitaja, Lammi
Viitanen Pertti, toimialajohtaja, Hyvinkää
Viljamaa Riitta, kurssisihteeri, Nurmijärvi
Vilkman Liisa, sairaanhoitaja, Lammi
Väkiparta Tuula, talouspäällikkö, Hyvinkää
Westerlund Heikki, liikkeenharjoittaja, Lammi

3.5.2 Hallitus

Säästöpankin hallituksen tehtävänä on Pankin toiminnan johtaminen. Hallitus edustaa säästöpankkia sekä johtaa Pankin toimintaa lain, Pankin sääntöjen ja isäntien kokouksen antamien ohjeiden mukaan.

Hallitus

Lapisto Ossi, puheenjohtaja, talousjohtaja, Hämeenlinna
Mäkelä Arto, toiminnanjohtaja, Hyvinkää
Mäki-Maukola Tapio, maanviljelijä, Lammi
Rautanen-Saari Leena, viestintäpäällikkö, Vantaa
Rosenberg Riitta, emäntä, Janakkala
Virtanen Timo, toimitusjohtaja, Lammi

Varajäsenet

Malila Reijo, johtaja, Lammi
Salo Sisko, osastosihteeri, Lammi
Virranranta-Salo Marja-Leena, toimitusjohtaja, Lammi

Paikallishallitukset

Hyvinkää
Aho Jyrki, rikosylikomisario, Hyvinkää
Henell Salme, kirjanpitiäjä, Hyvinkää
Nylund Esko, yrittäjä, Hyvinkää
Saari Mika, myyntipäällikkö, Hyvinkää

Hämeenlinna
Jokinen Raija, apulaistoimistonjohtaja, Hämeenlinna
Gustafsson Matti, suunnitteluagrobiologi, Hattula
Puronaho Petri, luokanopettaja, Hämeenlinna

Klaukkala
Sinisalo Juhani, yrittäjä, Nurmijärvi
Taipale Janne, johtajaopettaja, Nurmijärvi
Tolvanen Anja, diakonissa, Nurmijärvi
Winha-Järvinen Merja, nuorisopäällikkö, Nurmijärvi

3.5.3 Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtäviin kuuluvat mm. pankin käytännön toiminnan järjestäminen ja kehittäminen sekä hallituksen käsiteltäväksi esitettävien asioiden valmistelu.

Johtoryhmä

Moilanen Markku, toimitusjohtaja, Lammi
Sinkkonen Marko, pankinjohtaja, Hyvinkää

Ahonen Sari, sijoitusjohtaja, Hyvinkää
Suvanto Paula, hallintojohtaja, Hyvinkää

3.5.4 Tilintarkastajat

Hirviniemi Pauli, KHT, Lammi
Packalén Timo, HTM, Nurmijärvi

Varatilintarkastaja:
Ernst & Young Oy, Helsinki

4. LIIKETOIMINNAN KEHITYS JA TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Lammin Säästöpankki on vuodesta 1993 lähtien laajentanut toimialuettaan perustamalla konttorit Hämeenlinnaan, Hyvinkäälle, Klaukkalaan ja Nurmijärven kirkonkylään. Uusien konttoreiden ansiosta pankin kasvu on ollut voimakasta. Koska uudet konttorit sijaitsevat asukasluvultaan kasvavissa kunnissa, edellytykset pankin liiketoiminnan kehitykselle myös tulevina vuosina ovat suotuisat.

Vuonna 2004 pankin liikevoitto oli 1,37 miljoonaa euroa. Pankki on varautunut siihen, että korkotaso vuonna 2005 tulee edelleen olemaan alhaisella tasolla. Alhaisen korkotason ja kovan korkokilpailun johdosta pankin tuloksen ennakoidaan olevan edellisen vuoden tapaan alhaisemmalla tasolla aiempiin vuosiin nähden. Hintakilpailu sekä talletushankinnassa että luotonannossa tulee pitämään otto- ja antolainauksen korkoeron alhaisena. Pankin kilpailukyvyyn säilyttämiseksi muiden tuottojen hankkiminen ja kustannustehokkuuden parantaminen ovat lähivuosina yhä keskeisimpiä tavoitteita. Panostus muihin sijoitustuotteisiin, Sp-rahastoihin ja Henki-Pohjolan eläke- ja sijoitusvakuutuksiin, tulee jatkumaan voimakkaana.

Lammin Säästöpankki oli yhtenä säästöpankkina solmimassa yhteistyösopimusta Pohjola- ja Suomi-yhtiöiden kanssa syksyllä 2002. Yhteistoiminnan keskeisimpänä tavoitteena sen kaikilla osa-alueilla on pankin asiakaspalvelun ja sen laadun kehittäminen sekä kilpailukyvyyn turvaaminen uusilla palvelumuodoilla ja monipuolisella uudistuvalla tuotteistolla, jota edustaa mm. uusi Pohjola-yhtiön kautta asiakkaillemme tarjottava lainaturva-vakuutus.

5. HALLITUKSEN ILMOITUS VUODEN 2004 TILINPÄÄTÖKSEN JA OSAVUOSIKATSAUKSEN JÄLKEISISTÄ PANKIN ASEMAAN OLENNaisesti VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Lammin Säästöpankin edellinen tilikausi päättyi 31. päivänä joulukuuta 2004. Tilinpäätös vahvistettiin isäntien varsinaisessa kevätkokouksessa 6. päivänä huhtikuuta 2005.

Hallituksen tiedossa ei ole tilinpäätöksen laatimisen jälkeen tapahtuneita tuloksen muodostumiseen tai varallisuusasemaan vaikuttavia seikkoja, jotka olennaisesti muuttaisivat tilinpäätöksen antamaa kuvaa pankin taloudellisesta tilanteesta.

Lammilla 6. päivänä huhtikuuta 2005
Hallitus